

TECHNIKA & KONTENT TV

TELEPRO

12 maja 2017

Rok IX Nr 5/2017(76)

ISSN 2080-4407

CENA 9,90 zł (w tym 8% VAT)

INFO TECH

WYMYŚLONY
NA NOWO

TARGI: MIPCOM CANNES

BLISKO,
CORAZ BLIŻEJ

ISSN 2080 4407

05

9 772080 440106

Poznaj nasze telewizje

grupa **zpr**
media

NOWA^{TV}

FOKUS^{TV}

eska^{TV}

HIP^{TV}
HOP

eska^{TV}
EXTRA

polo tu

MUSIC
VOX^{TV}

GRUPA ZPR MEDIA TO JEDNA Z PIERWSZYCH POLSKICH GRUP MEDIOWYCH, KTÓREJ POCZĄTKI SIĘGAJĄ 1982 ROKU. POZA KANAŁAMI TELEWIZYJNYMI JEST WŁAŚCIECIELEM DZIENNIKA „SUPER EXPRESS”, WYDAWNICTWA MURATOR, RADIA ESKA ORAZ WIELU INNYCH SILNYCH MAREK PRASOWYCH, RADIOWYCH I INTERNETOWYCH.

www.grupazpr.pl

DYSTRYBUCJA: FIRMA DELEGATA

KONTAKT: Krzysztof Kołodziej, k.kolodziej@delegata.pl | Katarzyna Jadczak, k.jadczak@delegata.pl

8 TYLKO U NAS

NASZE WIDZKI CHCĄ MIEĆ WYBÓR

Rozmowa z **MAŁGORZATĄ ŁUPINĄ**,
zastępcą dyr. programowego TVN
ds. kanałów tematycznych

O TYM SIĘ MÓWI

- 12** LALIGA LEGENDS W WARSZAWIE
- 14** MARTA NIERADKIEWICZ
Z NAGRODĄ CYBULSKIEGO
- 15** NOWY GRACZ NA POLSKIM RYNKU

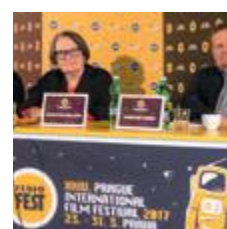
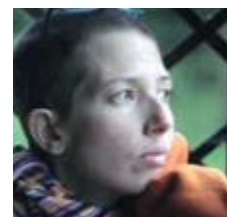
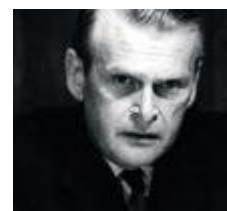
TECHNIKA

- 22** INFO TECH
WYMYŚLONY NA NOWO
- 24** DO FIRMY, DO DOMU

KONTENT

- 6** Z FRONTU WALKI O LEPSZE JUTRO
- 16** WARTO WIEDZIEĆ
VR W SŁUŻBIE MEDYCYNY
I EDUKACJI
- 18** KONFERENCJE: GPC/IFA LISBONA
OBRIGADO LISBOA!
- 20** KONFERENCJE: XVII SYMPOZJUM
ŚWIATA TELEKOMUNIKACJI I MEDIÓW
NAGRODY I WYRÓŻNIENIA
- 26** TARGI: MIPCOM CANNES
BLISKO, CORAZ BLIŻEJ
- 30** FESTIWALE: 24. FEBIOFEST PRAGA
ISLANDIA OKUPUJE PRAGĘ
- 32** BYŁA KIEDYŚ TELEWIZJA...
TELEWIZYJNY CHLEB
POWSZEDNI
- 34** MOIM ZDANIEM
DOGONIĆ TORNADO
- 36** MOJA HISTORIA TELEWIZJI
KONCERCIK TAKI
- 37** NA CELOWNIKU
AKADEMIA PANA ANDRZEJA
- 38** ZA KULISAMI
WATAHA 2
- 40** TELE INFO

Sezam

- 46** KTO TO OGLĄDA?
TELEWIZJA Z SATELITY
- 47** PREMIERA MIESIĄCA
- 48** ZŁOTA DWUDZIESTKA
- 50** KONIEC NAWRACAJĄCYCH ZAPARĆ
MA BYĆ ŁADNIE I WESOŁO

FOOD NETWORK I TRAVEL CHANNEL
W OFERCIE DYSTRYBUCYJNEJ TVN!

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY:

SŁAWOMIR KUREK
E-MAIL: S.KUREK@TVN.PL
TEL. 22 453 6845
TEL. KOM. 600 444 702

MONIKA DRWIĘGA
E-MAIL: M.DRWIEGA@TVN.PL
TEL. 22 453 3858
TEL. KOM. 606 850 026

ANETA GRUDOWSKA
E-MAIL: A.GRUDOWSKA@TVN.PL
TEL. 22 453 6801
TEL. KOM. 572 708 527

ANNA CICHON
E-MAIL: A.CICHON@TVN.PL
TEL. 22 453 7410
TEL. KOM. 572 708 621

- ▶ Cały naród w żalobie, jak każdego 10. dnia miesiąca, a tymczasem Kino Polska, jak gdyby nigdy nic, nadaje sobie w wieczornym paśmie *Porno Marka Koterskiego*. Kiedy dobra zmiana dotrze na Puławską przy autostradzie, tamtejsi żartownisie i folgujące im nieodpowiedzialne elementy lewackie będą miały dużo czasu w domowym zaciszu albo w więziennej celi, by przemyśleć swe dotychczasowe działania. A wzruszeni i poruszeni widzowie obejrzą jak każdego 10. dnia miesiąca legendarny, kultowy i wyjątkowy film Antoniego K. z nazwą pewnego rosyjskiego miasta w tytule.
- ▶ Polki i Polacy – by zacytować nowego klasyka – odetchnęli z ulgą. W Opolu swój wielki benefis, w postaci koncertu-kabaretu będzie miał Jan P. Na wszelki wypadek nie zaplanowano innych form kabaretowych na opolskim festiwalu, bo mogłoby się okazać, że przez przypadek mogą być odrobinę śmieszniejsze niż oblane żółcią zwiśchenruffy autora drugiego hymnu Polski. Acha, nie będzie też koncertu alternatywnego, bo... Bo nie ma kasy.
- ▶ W Alejach Jerozolimskich opustoszał gabinet dyrektorski, zajmowany dotąd przez Wojciecha P., który kilka lat temu na skutek zbiegu korzystnych dla siebie okoliczności został szefem jednego z kanałów publicznej telewizji, choć predyspozycje miał prawie żadne, bo zajmował się badaniem opinii, co tylko śladowo miało się do oczekiwanych na tym stanowisku zachowań menadżersko-kreacyjnych. Zapisał się w pamięci widzów jako wybitny miłośnik formatów produkowanych głównie przez pewnego niderlandzkiego zrzutka. Potem WP zniknął, by powrócić na telewizyjne niebo przed rokiem, ale z takim samym zasobem profesjonalnego przygotowania. Ale z tą samą pewnością siebie!
- ▶ Radosław K., czyli nasz ulubiony Radzio, charyzmatyczny popularyzator wiedzy – jak go nazywają żartownisie z Woronicza, powrócił na ekran Dwójki z czwartym sezonem *Podróży z historią*. W premierowym odcinku programu zdradził widzom m.in. tajemnice kopalni soli w Bochni i odwiedził stolicę polskiej kinematografii. W rewanżu za oblane lukrem szkolne prezentacje wdzięczni mieszkańcy obu miast ufundowali ulubieńcowi

cioc i babć dożywotnie bilety na komunikację miejską oraz kosze delikatowe z lokalnymi specjałami.

- ▶ A na Wiertniczej kolejny rozdział o samospelniającej się przepowiedni, czyli jak uratować kasę i wiarygodność po klapie okrzykanego wydarzeniem stulecia serialu. Tym razem w roli wróżki postawił się portal Wirtualnemedia.pl, donosząc: *Nieoficjalnie ustaliliśmy, że na decyzję o kontynuacji >Belle Epoque< wpływ może mieć także zainteresowanie nadawców z innych krajów i sprzedaż formatu. Serial został zaprezentowany podczas kwietniowych targów MIPTV w Cannes, gdzie cieszył się dużym zainteresowaniem. Dział sprzedaży TVN otrzymał potem wiele zapytań o nabycie praw do emisji tej kostiumowej produkcji. Na jakim etapie są negocjacje – na razie nie wiadomo. Ale jeśli umowy zostaną podpisane, to TVN może zamówić drugi sezon, aby dystrybuować serial poza Polską.* Autorzy tej rubryki byli w Cannes, ale pewnie na innych targach, bo nie zauważyli ani prezentacji serialu, bo trudno za taką uznać jeden podświetlany baner, ani dużego, małego czy jakiegokolwiek zainteresowania wybitnym dziełem. Ani też etapu, na jakim są rzekome negocjacje. Ani dyrektora programowego, który szerokim łukiem omija od lat canneńską imprezę. Ale inne też omija!
- ▶ Jak nie idzie, to nie idzie. Jedna z telewizji, która rozpoczęła walkę o widza jesienią ubiegłego roku, po serii zmian programowych i personalnych zaliczyła również kompromitującą wpadkę warsztatową. W materiale informacyjnym zamiast oryginalnego portretu aktualnego władcy Północnej części Korei dała zdjęcie aktora grającego Kim Dzong Una. Rozumie my pomyłkę, bo przecież my też nie wiedzieliśmy, że nie ma Londynu, jest tylko Łądek-Zdrój!
- ▶ Tymczasem na Ostrobramskiej zrobiło się nerwowo jak nigdy dotąd, bo widzowie zareagowali wyjątkowo solidarnie na zachowania autorów dwóch nowych/starych produkcji. Ile razy można bowiem podgrzewać to samo danie, które kiedyś było dobre, nawet wyjątkowo smaczne jak serial firmowany przez Krzysztofa J., ale kiedy ten dodał do garnka sepleniącą przyprawę z dużym biustem,

naród się zbuntował. Ile razy można też jeździć do Ameryki, by pokazywać, jak naszym rodakom się powiodło? Decyzją zarządu słonecznej stacji emisja *Daleko od noszy i Ameryki marzeń* zakończy się po dziewięciu odcinkach, mimo że cała seria reaktywowanego sitcomu liczy 12 odcinków, a paradokument przedstawiający życie Polaków w USA składa się z 13 części. Przypomnijmy, że obie produkcje to nowości wiosennej ramówki, które wystartowały 4 marca 2017 roku i są emitowane w sobotnie popołudnia. Zamiast nich obejrzymy pewnie po raz 275. nasze ulubione kabarety z naszymi ulubionymi gwiazdami i ulubionymi gagami.

- ▶ A na Woronicza po staremu. Kolejna propozycja, kolejna klęska. Jeśli bowiem ktoś przewidywał, że Rafał Z. z kolegą będą w stanie zainteresować kogokolwiek poza gronem równie błyskotliwych, jak oni „mistrzów ciętej riposty” to grubo i cienko się mylił. Program pod kretyńskim tytułem *Przybliżenie* ma taką widownię, jak trochę większy koncert Zenka M. na łąkach pod Siedlcami, ale para prowadzących przystojniaków wciąż nie daje się spędzić z ekranu.

- ▶ To nie jest kraj dla normalnych ludzi! Dlaczego? Podczas finału Pucharu Polski doszło do kuriozalnej sytuacji – powiedział Marian Kmita, dyrektor ds. sportu w Polsacie, który transmitował mecz Lecha Poznań z Arką Gdynia. – *Zadzwoniła do mnie szefowa lub wysoka urzędniczka kancelarii Prezydenta. Powiedziała, że jest polecenie, by nie pokazywać Prezydenta. Uśmiełem się w myślach i zapytałem: z jakich powodów, dlaczego mamy go ukrywać? Prezydentowi należy się szacunek za to, że wybrał się na ten mecz, bo jego poprzednicy w przeszłości raczej omijali tego typu widowiska, chociaż również byli patronami Pucharu Polski. Nie usłyszałem żadnej satysfakcjonującej odpowiedzi.* Nie od dziś wiadomo, że na Kr. Przedmieściu od dwóch bez mała lat działają mistrzowie świata w PR-e.

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA OPERATORÓW KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ

VI Forum Telewizji Lokalnych

www.konferencjepike.pl

22-24.05.2017 r. Sopot Hotel Sheraton

PARTNERZY STRATEGICZNI

VECTRA

PARTNERZY

eateme

BBC
Worldwide

emitel

eutelsat

NETIA

WSPÓŁPRACA

Dealer Audi Krotoski-Cichy
Warszawa

turner

WISAT

PARTNERZY MEDIALNI

ICT PROFESSIONAL

mipcom.

mip.tv

portalmediainy.pl

rpkom.pl

TELEKABEL
& digital tv

TELEPRO

Tv lider

NASZE WIDZKI CHCĄ MIEĆ WYBÓR

Rozmowa z **MAŁGORZATĄ ŁUPINĄ**, zastępcą dyr. programowego
TVN ds. kanałów tematycznych

– Czy telewizja jest kobietą?

– Niekoniecznie.

– Nigdy dla pani nią nie była?

– Zależy, o którym kanale rozmawiamy. Telewizja może być mężczyzną. Wystarczy wspomnieć stację TVN Turbo. To kanał wyłącznie dla prawdziwych facetów, którzy inaczej myślą i czego innego od nas oczekują. To niesamowite. Najpierw zaczynałam od TVN Style, potem dyrektor Edward Miszczak rozszerzył moje działania na TVN Turbo i okazało się, że to zupełnie odrębny świat, a programy muszą być inaczej konstruowane.

– Mężczyzna to zdecydowanie inny odbiorca?

– Zdecydowanie tak. W programach skierowanych do męskich widzów nie ma miejsca na pomyłkę. Jeśli pojawi się jakiś błąd, faceci nie dadzą nam żyć. Kobiety są dużo bardziej wyrozumiałe.

– Jak, w czasie pani szefowania, zmieniły się potrzeby i oczekiwania wobec programów?

– Jeszcze pięć lat temu widzowie byli bardziej przywiązani do konkretnego kanału. Teraz o tym, co wybierają, decyduje oferta programowa. Widzowie doskonale wiedzą, jaki program mają ochotę w danym momencie obejrzeć. Nadawca jest już mniej ważny.

– Z czego to wynika?

– Za sprawą Internetu dostęp do informacji jest dużo łatwiejszy. Kiedy kobieta ma jakiś konkretny problem, od razu szuka odpowiedzi w sieci. Nie musi oglądać programu, żeby dowiedzieć się co ma robić. Matki przestały oglądać programy parentingowe. Wszystko znajduje w Internecie. W czasie badań focusowych jedna z respondentek napisała: *Wracam z pracy,*

*ogarniam dom, dziecko, męża, włączam TVN Style i czuję się kobietą. W naszych programach widzki szukają różnych punktów widzenia i wyrabiają sobie zdanie. Są aktywne. Jeśli chcą się ubrać, patrzą, jakie propozycje ma Maja Sablewska, ale oglądają ją nie tylko dlatego, że podoba im się, jak ubiera dziewczyny. Mogą też ją skrytykować: *No nie. W tej sukience jest bez sensu. W tamtej było ładniej...**

– Odbieracie ich oceny i reakcje na forach?

– W trakcie trwania każdego programu, natychmiast pojawiają się komentarze w naszych mediach społecznościowych. Często bardzo emocjonalne. Czytamy je uważnie. Opinie naszych widzów są dla nas bardzo ważne. Nawet w trakcie kolaudacji kolejnych odcinków, w której bierze udział grupa różniących się od siebie kobiet, widać, jak różne emocje budzą nasze programy.

– Jakie programy, poza poradnikami, wybierają kobiety? I czy to się zmienia?

– Nasze widzki potrzebują bardzo szerokiej oferty programowej. Chcą mieć wybór. Szukają wszystkiego, co dotyczy wszelkich aspektów ich życia, a więc porad, rozrywki, programów urodowych, ale także czegoś dla ciała i czegoś dla duszy. Chcą się rozwijać. Potrzebują wiedzy o świecie, o tym, jak żyją inni ludzie.

W TVN Style piątkowe wieczory dedykowane są dokumentom z całego świata. Nie boimy się trudnych tematów. Wyemitowaliśmy już filmy m.in. o prostytutkach, niewolniczej pracy dzieci, czy operacjach plastycznych. Kiedy wprowadzaliśmy to pasmo na antenę wiele osób podchodziło do tego pomysłu sceptycznie. Teraz już nikt się nie dziwi. Pasma dokumentalne bardzo dobrze się ogląda, a my realizujemy własne filmy dokumentalne na całym świecie.

– Przełożony na polskie realia?

– Siłą kanałów tematycznych TVN jest to, że w ofercie programowej mają wiele polskich produkcji „szytych” na miarę widza, zależnie od jego preferencji w danym momencie. W telewizji trzeba reagować szybko, bo za pół roku może być już na dany temat za późno.

– Co jest w tej chwili "na topie"?

– Poszukiwanie miłości, swojej drugiej połowy. I wszystko, co jest z tym związane. W TVN Style mamy programy typu *Apetyt na miłość* czy *W czym do ślubu?*, które cieszą się bardzo dobrą oglądalnością.

– Czy od czasu fuzji z Amerykanami zmieniła się formuła waszych programów?

– Nie. Poziom realizacji jest taki sam, jak amerykańskich, czyli wysoki. Oczywiście, mamy do dyspozycji ogromną bibliotekę SNI, bo w USA kanał HGTV istnieje już od 25 lat i przez ten czas zbudował obszerną i atrakcyjną ofertę programową. Wybieram z niej wiele audycji takich jak na przykład: *Nowe życie na Hawajach* czy *Kupujemy dom na plaży*, bo rozgrzewają, szczególnie w czas jesienno-zimowej szarości i pluchy, ale także inspirują widzów do pozytywnych zmian. Budują w nich wiarę, że każdemu może się udać.

– Czy są programy, które mimo różnic standardów i gustów, i u nas stają się przebojami?

– Na całym świecie jest moda na programy w których można obserwować spektakularne metamorfozy, często za niewielkie pieniądze takie jak na przykład *Fixer upper (Domy z potencjałem)* oraz audycje typu „tanio kupić, drogo sprzedać” jak *House Hunters Renovation (Łowcy domów do remontu)*. Polacy także lubią oglądać tego typu ofertę.

– Gusta bardzo się zmieniają?

– Trzy lata temu robiliśmy badania, prosząc widzki, aby pokazały swoje: szafy, torebki, mieszkania i to, co jedzą. Wyniki były nieprawdopodobne. Pracowaliśmy wtedy nad programem *Smakuj świat z Pascallem* i chcieliśmy zaproponować widzom przepisy z wodą różaną i kaszą bulgur. Tymczasem w naszych badaniach, okazało się, że typowe śniadanie naszej widzki składa się z bułki z parówką. Z owoców w grę wchodziły tylko jabłko i banan. Na obiad: schabowy albo mielony... Za to wewnątrz szaf świadczyło o tym, że te kobiety mają pomysł na siebie i wyrobiony gust. Obojętnie w jakim stylu: nowocześnie, elegancko czy ekstrawagancko, rzeczy były odpowiednio skomponowane. Od tego zaczęły.

– Czyli od siebie?

– Generalnie kobiety są coraz bardziej nastawione na siebie i dbają o swoje potrzeby.

– Trochę sobie takie odbiorczoście wychowałyście. Nie czas poszerzyć optykę?

– Cały czas nad tym pracujemy i staramy się trzymać rękę na pulsie, ale już wiemy, że nasze widzki nie chcą oglądać programów o dzieciach czy chorobach. W tej chwili panuje moda na przyjemną rozrywkę.

– Na ile widzowie oglądają dziś programy dla prowadzących?

– To, kto prowadzi program jest dla widzów bardzo ważne.

– Kogo szukają?

– Osób prawdziwych, wiarygodnych, bliskich sobie, nie budujących barier. Widzowie kochają Dorotę Szełagowską, która jest naturalna i z wielką pasją prowadzi swoje programy. Jej też czasem coś się nie udaje. Jak płytka nie chce się przykleić, bo kupiła zły klej, to o tym otwarcie mówi. Jak jest zmęczona, potrafi położyć się w wannie, bo to jedyne wolne miejsce w remontowanym mieszkaniu i zaśnie. Jest prawdziwa, ciepła i lubi ludzi. Kocha też to co robi. Widzowie to czują. Możemy mieć nie wiem jak wspaniałe programy, ale jeśli nie ma prowadzącej, którą kocha kamera i widz, nie odnotujemy sukcesu.

– A druga Dorota? Wellman?

– To kobieta z krwi i kości, z własnym zdaniem, charakterem. Nikogo i niczego się nie boi, mówi co myśli. Nie ma też kompleksów na temat swojego wyglądu. Kto ją widzi, myśli: *Ta to jest odważna, pewna siebie, taką bym chciała być.*

– Czy kobiety wolą, żeby o nich i o nich mówiły kobiety czy mężczyźni?

– Zależy kto i o czym mówi. Jeżeli facet miałby opowiadać, jak ona ma się ubrać, to niekoniecznie, ale mężczyzna – lekarz jest wciąż bardziej wiarygodny, niż kobieta.

– Okoliczności się zmieniają, a stereotypy trwają?

– Cały czas tak, choć powoli to się zmienia. Ciekawe jest to, że widzowie nadal wolą lektorów z męskimi głosami. Jeżeli zza kadru będzie tłumaczyć kobieta, może to wpłynąć na gorszą oglądalność programu.

– Przy kanałach adresowanych do kobiet przewija się wątek zmian, ich tempa. Czy w programach skierowanych do mężczyzn też widać ten trend?

– Nie. Panowie są pod tym względem bardziej stali. Lubią swoje gadżety, kochają motoryzację i nowe modele samochodów. Jednym z chętniej oglądanych programów TVN Turbo jest *101 napraw*, w którym pokazujemy np. co zrobić, gdy na parkingu ktoś porzytuje nam drzwi od auta.

– Iloma kanałami pani w tej chwili zarządza?

– Pięcioma i to świetnymi: TVN Style, TVN Turbo, HGTV Home & Garden, Travel Channel, Food Network.

– Który jest najbardziej rozwojowy?

– Wszystkie mają ogromny potencjał. Kwestią jest tylko, ile w który za-inwestujemy.

– A wspomniana moda, na przykład na porady wnętrzarskie?

– Kanał HGTV Home & Garden wystartował na początku tego roku i już możemy powiedzieć, że odniósł niebywały sukces i ma świetne wyniki oglądalności. W zasadzie wyeliminował swoją jedyną konkurencję. Okazało się, że Polacy uwielbiają programy wnętrzarskie. Nasi prowadzący są ekspertami, którzy dzielą się z widzami swoją pasją i pokazują im jak niewielkim kosztem zmienić coś w swoim otoczeniu. Polscy widzowie są już na takie zmiany gotowi.

– Parafrazując tytuł jednego z programów, jak Małgorzata nas (widzów, w najbliższym czasie) urządzi?

– Wygodnie. Poważnie... nigdy o tym w ten sposób nie myślałam, ale spróbuję odpowiedzieć. Myślę, że czujemy widza („my”, bo na kolaudacjach spotykamy się w większym gronie). Sami jesteśmy widzami naszych programów, bo nie da się odciąć od osobistego odbioru. Bacznie obserwujemy też swoich widzów. Jesteśmy gwarancją dobrej jakości i nie nasładowujemy nikogo.

– Jak to się przekłada na ofertę?

– Skoro widzimy, że temat gadżetów niezmiennie interesuje naszych odbiorców, a wiele jest jeszcze do pokazania, będziemy go kontynuować. Programów o ogrodach jest mało, a coraz więcej pojawia się choćby mini ogródeczków (można przecież zrobić ogród na balkonie i zimowy w domu), czyli i tu mamy nad czym pomyśleć. Chcemy wiedzieć, co jemy, ale też co nas truje, więc i tym tropem pewnie pójdziemy. Nurt „tanio kupił, drogo sprzedał” plus własnoręczne działania, to też tendencja wzrostowa. Na całym świecie. Lubimy patrzeć, jak coś powstaje, dlatego

nasz Jimmy Ogden (program *Rzeczy Od-Nowa*), który z deski do krojenia i trąby potrafi zrobić lampę, jest tak chętnie oglądany...

– Liczyłam po cichu, że dowiem się czegoś więcej o pani własnych wyborach. Na ile przy ocenie programu przydaje się filmowe wykształcenie?

– Mam też za sobą trzy lata architektury i budownictwa na Politechnice Łódzkiej. Czwartego roku nie rozpoczęłam, bo dostałam się na wydział operatorski Filmówki. I choć początkowo myślałam, że zostanę fotografem, kiedy włączyłam kamerę i zobaczyłam, że ten świat można poruszyć, wiedziałam, że to jest to. Oczywiście, mieliśmy też ćwiczenia z kompozycji zdjęć.

– Kobiet na wydziale operatorskim jest mało.

– No tak. Najpierw była Jola Dylewska, potem jeszcze jedna dziewczyna i trzy lata po niej ja. Generalnie to bardzo męski zawód. Nauczył mnie twardeści i wytrzymałości. Wiele też wyniosłam z domu. Mama była krawcową. Tata, który doczekał się trzech córek, wymyślił, że któraś z nas w męskich pracach musi mu pomagać. Padło na mnie, średnią, więc nie miałam wyjścia i nauczyłam się jak smołować dach, naprawiać żelazko czy odpowiadać hamulce w samochodzie.

– Czyli w warsztacie oszukać się pani nie da, chociaż blondynka?

– No nie. Na politechnice miałam termodynamikę i w ramach tego przedmiotu budowę silników samochodowych. Teraz, jak chłopcy z TVN Turbo przynoszą na kolaudację jakiś program i mówią, że zepsute jest łożysko w samochodzie a ono zamiast terkotać, gwizdzie, mówię: Ej, ale nie ten dźwięk podłożyliście. Są w szoku.

– Jest więc pani wymarzoną pierwszą widz ką dla swoich kanałów? Czujną, dociekliwą, wyedukowaną i dyskutującą.

– Staram się jak mogę.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała: Jolanta Gajda-Zadworna

LALIGA LEGENDS W WARSZAWIE

9 czerwca w Warszawie odbędzie się wyjątkowy mecz, w którym drużyna legend hiszpańskiej LaLiga zmierzy się zespołem złożonym z byłych gwiazd reprezentacji Polski. Spotkaniu będą towarzyszyć liczne atrakcje dla kibiców. Telewizyjną relację przeprowadzi sieć ELEVEN SPORTS, która jest inicjatorem i nadawcą telewizyjnym tego bezprecedensowego wydarzenia.

Polscy kibice zobaczą na stadionie Legii Warszawa piłkarzy, którzy przed laty stanowili o sile największych hiszpańskich klubów, takich jak Real Madryt, FC Barcelona i Valencia CF. Na murawie będzie można podziwiać m.in.: Fernando Morientesa, Christiana Karembu i Míchela Salgado, zawodników ekipy z Madrytu za czasów Galacticos. Na boisku pojawią się także Gianluca Zambrotta, czołowy niegdyś obrońca FC Barcelony, legenda Valenci CF Gaizka Mendieta oraz Joan Capdevila, Fernando Sanz, David Albelda i inni piłkarze znani z występów w najsilniejszej lidze świata.

Drużyna LaLiga Legends zmierzy się z ekipą byłych reprezentantów Polski, którzy oprócz gry w biało-czerwonych koszulkach, w przeszłości występowali w silnych europejskich zespołach. Wśród nich są m.in. były zawodnik Realu Madryt Jerzy Dudek, komentator ELEVEN SPORTS Radosław Majdan, Michał Żewłakow, Marcin Żewłakow, Jacek Bąk, Jacek Krzynówek, Tomasz Kłos i Tomasz Hajto.

Polski mecz LaLiga Legends będzie pierwszym rozegranym przez tę drużynę spotkaniem w Europie.

Cieszymy się, że będziemy mogli wystąpić w meczu przeciwko dawnym gwiazdom polskiej reprezentacji.

Jesteśmy przekonani, że to będzie wspaniałe wydarzenie, które spodoba się widzom – powiedział na konferencji prasowej w Warszawie Fernando Sanz, kapitan drużyny LaLiga Legends. Zagraliśmy już kilka spotkań w innych państwach i wszędzie byliśmy wspaniale przyjmowani przez kibiców. Teraz będziemy mieli przyjemność przyjechać do Warszawy i spotkać się z polskimi fanami futbolu – dodał.

Zabrał także głos Krzysztof Świergiel, Dyrektor Zarządzający sieci Eleven Sports w Polsce: *Liga hiszpańska jest jednym z najważniejszych elementów naszego portfolio sportowych praw premium. Już drugi sezon bardzo obszernie relacjonujemy jej rozgrywki pokazując tak dużo meczów, jak tylko to możliwe, studia przy okazji największych wydarzeń, wywiady oraz magazyny. Dzięki bliskiej współpracy z władzami ligi mogliśmy zorganizować dwie edycje konkursu LaLiga Experience, w którym do wygrania były niezwykle wyjazdy do Hiszpanii na mecze popularnych drużyn, a teraz mamy przyjemność być częścią wydarzenia LaLiga Legends w Polsce.*

Przed rozpoczęciem spotkania (2 razy po 35 minut), które zaplanowano na godzinę 19:00, przewidziano liczne atrakcje, w ramach których kibice będą mogli spotkać zawodników obu drużyn. (maw)

A man and a woman are seen from behind, looking out at a blue sea under a clear sky. They are standing on a balcony or terrace. The man is on the left, wearing a dark suit jacket. The woman is on the right, with long, wavy brown hair tied in a ponytail, wearing a dark floral dress. The background is a bright blue sea and a clear sky. The image is overlaid with a semi-transparent blue geometric shape.

NEM June 12th – 15th, 2017
Dubrovnik, Croatia

**Opportunities don't happen on their own.
We create them for you.**

Every year in June, outstanding speakers from the TV industry assemble in Croatia's most captivating town Dubrovnik to exchange ideas, create business deals and learn about new trends.

*Join the fastest growing TV industry
conference and network with the best!*

www.neweumarket.com

Jury i laureatka

Marta Nieradkiewicz

MARTA NIERADKIEWICZ Z NAGRODĄ CYBULSKIEGO

Nagrodę im. Zbyszka Cybulskiego 2016 zdobyła za role w filmach *Zjednoczone Stany Miłości* Tomasza Wasilewskiego i *Kamper* Łukasza Grzegorzka.

Podczas gali, która odbyła się 12 kwietnia br. w kinie Elektronik w Warszawie, wręczono również Nagrodę im. Bolesława Michałka za najlepszą książkę filmową lat 2015/2016 roku. Jej laureatką została Dorota Karaś za książkę *Cybulski. Podwójne salto* (wyd. Znak, Kraków).

Laureatka Nagrody im. Zbyszka Cybulskiego otrzymała statuetkę projektu Pawła Althamera, jednego z najbardziej cenionych artystów średniego pokolenia. Nagrody finansowe dla laureata Nagrody im. Zbyszka Cybulskiego i Nagrody im. Bolesława Michałka ufundował Polski Instytut Sztuki Filmowej, który patronuje obu wyróżnieniom.

Laureata Nagrody im. Zbyszka Cybulskiego wyłoniło jury w składzie: Jerzy Stuhr – przewodniczący Jury, aktor, reżyser, Andrzej Kołodyński – redaktor naczelny miesięcznika KINO, Magdalena Popławska – aktorka, laureatka Nagrody Cybulskiego, oraz reżyserki Monika Strzępka i Małgorzata Szumowska.

Aktorom nominowanym w tym roku do Nagrody Cybulskiego (oprócz Marty Nieradkiewicz) uznanie Kapituły przyznającej nominacje zyskali: Julia Kijowska, Dawid Ogrodnik, Filip Pławiak i Piotr Żurawski)

wręczyła dyplomy Agnieszka Odorowicz, reprezentująca Kapitułę Nagrody.

W skład jury Nagrody im. Bolesława Michałka weszli: prof. Wiesław Godzic, dr Iwona Kurz, dr Andrzej Kołodyński, Tadeusz Sobolewski i dr Mateusz Werner. Przypominamy, że Nagroda im. Bolesława Michałka, wybitnego krytyka filmowego, jednego z założycieli miesięcznika KINO, jest przyznawana od 20 lat, a zdobyli ją m.in.: Maria Kornatowska, Tadeusz Sobolewski, Adam Garbicz, Iwona Kurz, Alicja Helman i Tadeusz Lubelski.

Nagroda im. Zbyszka Cybulskiego jest wręczana od 1969, najpierw przez redakcję tygodnika *Ekran*. W 2005, po 10-letniej przerwie, została wznowiona przez Fundację KINO (wydawcę miesięcznika KINO). Wśród jej laureatów są m.in.: Krystyna Janda, Jadwiga Jankowska-Cieślak, Maja Komorowska, Krzysztof Majchrzak, Marian Opania, Dorota Segda, Olgierd Łukaszewicz, Daniel Olbrychski, Zbigniew Zamachowski, Artur Żmijewski, Marcin Dorociński, Maja Ostaszewska, Sonia Bohosiewicz, Eryk Lubos, Agata Buzek czy Maciej Stuhr. Miesięcznik *TELE PRO* jest jednym z patronów medialnych Nagrody Cybulskiego. (dat)

NOWY GRACZ NA POLSKIM RYNKU

Indyjski koncern medialny Zee Entertainment Enterprises Limited (ZEEL) otwiera oddział w Polsce. Jeszcze w tym roku planowane jest uruchomienie kanału filmowo-rozrywkowego Zee One. Na stanowisko Country Managera / Business Head Poland powołano Pawła Kolasę.

Zee Entertainment Enterprises Limited (ZEEL) to jedna z wiodących firm branży rozrywkowej o zasięgu globalnym, wyspecjalizowana w produkcji i dystrybucji kontentu. Ze swoją bogatą ofertą – kanałów telewizyjnych, platform on-line oraz produkcji filmowych dociera do ponad 1 miliarda odbiorców na 5 kontynentach, w 171 krajach, w tym w USA, Kanadzie, Europie, Afryce, Azji, na Bliskim Wschodzie, Australii i Nowej Zelandii. W Europie kanały ZEEL obecne są m.in. w Wielkiej Brytanii, Irlandii, Holandii, Francji, Portugalii, Rosji, Niemczech i innych krajach. Realizując strategię rozwoju poprzez ekspansję na nowe rynki, podjęto decyzję o otwarciu oddziału w Polsce. Jego zadaniem będzie tworzenie polskiej wersji filmowo-rozrywkowego kanału Zee One, podobnego do stacji, która latem 2016 roku wystartowała na rynku niemieckim.

– W ostatnich kilku latach skupiamy nasze wysiłki na poszerzaniu i umacnianiu pozycji na arenie międzynarodowej. Jesteśmy nadawcą 33 krajowych i 42 międzynarodowych kanałów telewizyjnych dystrybuowanych na całym świecie. Po starcie Zee One w Niemczech latem ubiegłego roku, chcemy wzmocnić naszą obecność w Europie Środkowej, a Polska to w tym rejonie rynek o największym potencjale – mówi Amit Goenka, ZEEL Chief Executive Officer, International Broadcast Business.

Zee One będzie kanałem o profilu filmowo-rozrywkowym, oferującym wysokiej jakości kontent telewizyjny prosto z Bollywood. W ramówce Zee One znajdują się wysokobudżetowe filmy i seriale: filmy akcji, sensacyjne, thrillery, komedie czy musicale, ale także programy lifestyleowe inspirowane bogatą kulturą Indii, poświęcone popularnym tematom, jak kulinaria, podróże czy joga. Nie zabraknie realizowanych w Polsce lokalnych produkcji. Ramówkę stacji, dopasowaną do lokalnego rynku tworzyć będzie polski zespół.

Stanowisko Country Manager Zee One / Business Head Poland od 1 kwietnia objął Paweł Kolasa. Będzie odpowiadać za prowadzenie i rozwój biznesu w Polsce, raportując do Neeraja Dhingra, CEO Europe. Paweł Kolasa ma ponad 22-letnie doświadczenie w branży telewizyjnej.

– Jesteśmy przekonani, że Paweł Kolasa wniesie znaczącą wartość do naszej organizacji, dzięki bogatemu doświadczeniu, zarówno w zawieraniu strategicznych partnerstw z kluczowymi operatorami platform telewizyjnych i sieci kablowych, jak i w marketingu B2B. Przez 7 ostat-

nich lat zarządzał, tworzył i wdrażał strategię dystrybucyjną dla NBCUniversal, odnosząc sukcesy na bardzo konkurencyjnym rynku. Z radością witamy Pawła w rodzinie ZEEL i życzymy mu wielu kolejnych sukcesów – podkreśla Neeraj Dhingra, ZEE Network Europe CEO. (ass)

Amit Goenka

Steve Shakespeare

VR W SŁUŻBIE MEDYCYNY I EDUKACJI

Technologia wirtualnej rzeczywistości (VR) napędza rozwój rynku komputerowego. To jeden z najważniejszych trendów tego roku, który w przyszłości będzie wykorzystywany nie tylko w gamingu, lecz także w medycynie, turystyce czy edukacji – prognozuje Intel, który jest liderem technologicznym w tym zakresie.

– VR daje możliwość przeżycia głębokich doznań w świecie trójwymiarowym, przebywania w rzeczywistości naszpikowanej informacjami graficznymi – mówi agencji informacyjnej Newseria Biznes Steve Shakespeare, który odpowiada za sprzedaż detaliczną Intela w Europie, na Bliskim Wschodzie i w Afryce.

Technologia wirtualnej rzeczywistości do prawidłowego działania wymaga bardzo wydajnych podzespołów, dlatego jest jednym z głównych czynników napędzających rozwój komputerów. W gry komputerowe na całym świecie gra około 1,3 mld osób. Intel szacuje, że do końca przyszłego roku wydadzą oni na sprzęt komputerowy blisko 100 mld dol.

Intel wymienia wirtualną rzeczywistość jako jeden z najważniejszych trendów 2017 roku i inwestuje duże środki finansowe w rozwój zarówno VR, jak i AR (rozszerzonej rzeczywistości). Koncern ma szerokie portfolio rozwiązań stworzonych z myślą o tej technologii.

– Liczba widzów wirtualnej rzeczywistości będzie szybko rosła, dlatego tak mocno stawiamy na VR. To naprawdę duży biznes – dodaje George Woo, eSports Marketing Manager w Intelu.

Inwestycje firm w start-upy zajmujące się tworzeniem oprogramowania i gier bazujących na wirtualnej rzeczywistości przekraczają 4 mld dol. Na początku listopada ubiegłego roku Intel poinformował o przejęciu start-upu Voke (obecnie Intel® True VR), który jest liderem w dostarczaniu transmisji VR na żywo. Jeszcze wcześniej, w sierpniu, zaprezentował projekt Alloy – zestaw wirtualnej rzeczywistości typu „all in one” będący krokiem w kierunku realizacji idei tzw. rzeczywistości połączonej (merged reality), w której zaciera się granice pomiędzy światem realnym a rzeczywistością wirtualną.

Główną wadą dotychczasowych rozwiązań bazujących na wirtualnej rzeczywistości są kable, które powodują dyskomfort użytkowników. Natomiast

bezprzewodowe rozwiązanie Intelu – projekt Alloy – eliminuje ten problem.

Według prognoz Intelu technologie oparte na VR w niedalekiej przyszłości będą wykorzystywane nie tylko w gamingu, lecz także m.in. w branży medycznej, edukacji i turystyce.

– W medycynie VR umożliwia symulowanie zabiegów operacyjnych. Przeprowadzenie symulacji w wirtualnej rzeczywistości zwiększa prawdopodobieństwo sukcesu zabiegu na prawdziwym pacjencie. To podnosi jakość opieki medycznej – mówi Steve Shakespeare.

Technologia VR jest również przydatna w psychoterapii jako pomoc w walce z zaburzeniami lękowymi. Powstają także technologie oparte na wirtualnej rzeczywistości, których zadaniem jest pomoc dzieciom chorym na autyzm.

Intel, jeden z liderów tego rynku, wprowadził w ubiegłym roku siódmą generację procesorów, które pozwalają na komfortową obsługę gier w technologii VR. Według zapowiedzi technologicznego koncernu jeszcze w tym roku ma się pojawić kolejna, ósma generacja.

– Zamierzamy kontynuować rozwój innowacji i rozbudowywać możliwości procesorów, co pozwoli stworzyć bardziej wiarygodną wirtualną rzeczywistość dla graczy – prognozuje Steve Shakespeare.

Intel nie tylko angażuje się w rozwój wirtualnej rzeczywistości, lecz także od jedenastu lat organizuje Intel Extreme Masters – jedną z najważniejszych imprez gamingowych na świecie. Co roku podczas IEM ponad tysiąc graczy i profesjonalnych e-sportowców rywalizuje o pulę nagród wartą kilka milionów dolarów.

– Imprezy e-sportowe można porównać do tradycyjnych sportów. Najlepsi gracze są gwiazdami, mają rzeszę fanów, dużych sponsorów, a pieniądze, które zarabiają, są naprawdę imponujące. Dokładnie tak jak w przypadku najlepszych, profesjonalnych sportowców – mówi George Woo.

REKLAMA

THE GLOBAL INNOVATIONS SHOW

OFFICIAL PARTNER OF THE FUTURE
SINCE 1924

IFA-Contact:
ProMesse
Tel. +48 22 215 47 69
promesse@targiberlinskie.pl

IFA-BERLIN.COM

GPC/IFA LIZBONA

OBRIGADO LISBOA!

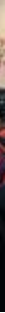
Tradycyjna Global Press Conference, którą zarząd berlińskich targów urządza od ponad dekady, odbyła się tym razem w starej Lizbonie i... I nie zawiodła oczekiwań. Ani programem merytorycznym, ani poziomem organizacji, ani w końcu otoczeniem, w którym pracowało przez trzy dni ponad 350 dziennikarzy z 52 krajów świata.

Tradycją corocznych prasowych spotkań pod marką IFA jest prezentacja poszczególnych firm i ich nowości. Nie inaczej było i tym razem. Nim jednak reprezentanci m.in.: Philipsa, Samsunga, Senheisera i Porsche Design zaprezentowali swą ofertę, imprezę oficjalnie otworzył szef Berlin Messe, Christian Goke dodając, że: *Wierzmy, że nadszedł czas na określenie konsumentów elektroniki w nowy sposób. Granice między elektroniką użytkową a urządzeniami profesjonalnymi, cyfrowym i realnym światem, zacierają się. Czy jesteśmy w kuchni, w salonie lub w biurze, "konsumpcja" urządzeń jest podobna. Od rozrywki w salonie do opieki zdrowotnej i rekreacji, od gier, komputerów, usług takich jak internet rzeczy i budowa inteligentnego domu, do nowych dziedzin, których istnienia nie jesteśmy sobie w stanie na razie wyobrazić. IFA stara się sprostać wymogom chwili, gromadzić pod jednym dachem stare i nowe marki, znane i nowe technologie i myślę, że się to nam udaje.*

Niewątpliwie prezentacją, która wzbudzała największe zainteresowanie, było jak zawsze wystąpienie Jürgena Boynego, Dyrektora generalnego ds. elektroniki konsumenckiej w agencji badania rynku GfK, który posiłkując się wykrzesanymi i danymi liczbowymi,

nakreślił – jak się zdaje – bardzo wiarygodny obraz dzisiejszego świata produkcji i konsumpcji w interesującej nas dziedzinie. Zaczął od tego, że roczne obroty na rynku umownie nazywanym cyfrowym sięgną na koniec 2017 kwoty 950 mld dolarów, a urzędzeniem decydującym o wzroście lub spadku będzie i jest smartfon. Przez swą funkcjonalność umiejętnie łączy on bowiem potrzeby wszystkich dziedzin życia codziennego, od łazienki po kuchnię, od biura po wycieczkę rowerową. Internet rzeczy wkroczył bardzo zdecydowanie w nasze życie a za pomocą smartfonu można coraz dokładniej programować, sterować i kontrolować wieloma dziedzinami naszej aktywności. Sygnał wysłany z naszej komórki uruchomi ekspres do kawy, przypomni o godzinie wyjścia z domu, zmierzy ciśnienie i wyśle wynik do naszego lekarza, zaprogramuje trasę podróży na wyświetlaczu samochodowej nawigacji. I wykona jeszcze wiele, coraz więcej, mniej lub bardziej skomplikowanych działań.

Warto w tym miejscu dodać, że wspomniane 950 mld UDS to prognoza, która może się nie spełnić, bo konflikt rosyjsko-ukraiński ma negatywny wpływ na sytuację i już spowodował, że obroty zmalały w ostatnim czasie o 4 mld.

Największe wzrosty notują na rynku cyfrowym ciągle Chiny i inne azjatyckie kraje jak Indonezja, Malezja i Filipiny. Pewien spadek odnotowano w Ameryce Północnej i Zachodniej Europie, co zrozumiałe, bo obszary te są na tyle nasycone nowymi sprzętami i technologiami, że popyt u nich jest zdecydowanie mniejszy. W naszej części Europy wciąż chętnie wymieniamy, a co za tym idzie, kupujemy elektronikę i sprzęt, co zbliża nas do zachodniej części kontynentu. Z jednym wyjątkiem, na Białorusi popyt spadł aż o 8 procent, co wiąże się z ogólną, trudną sytuacją gospodarczą tego kraju.

Dla nikogo nie była zaskoczeniem informacja, że technologia VR i pracujące w niej urządzenia cieszą się dynamicznie rosnącym zainteresowaniem, ale na przeszkodzie do pełnego sukcesu stoją naturalne przeszkody, a więc niemożność korzystania z nich części populacji ze względu na zaburzenia błędnika. Niemniej jednak blisko 70 procent nabywców okularów Virtual Reality kupi je w tym roku ze względu na gry, mniej by wykorzystywać je w edukacji czy komunikacji. Coraz większym powodzeniem cieszy się przenośny sprzęt, czyli gadżet przypominający zwykły zegarek, a będący przenośnym centrum łączności, kontroli i komunikacji. W ubiegłym roku sprzedano ich na świecie 117 milionów, w tym jeszcze więcej.

Bardzo dynamicznie rozwija się rynek aplikacji wykorzystywanych w codziennym życiu, zarówno do pracy zawodowej, jak i przede wszystkim w domu i jego otoczeniu.

Interesujące dane dotyczące „życia przy telewizorze” przedstawił Hans-Joachim Kemp, przewodniczący rady nadzorczej agencji gfu. Zaczął od konstatacji, że wciąż sprzedaż telewizorów ma znaczący udział w całości zakupów konsumenckich i informacji, że przeciętny widz na świecie spędza dziennie przed ekranem swego telewizora średnio 183 minuty. Chodzi o linearną oglądanie programu, co ważne, bo podawane wielkości różnią się od danych dotyczących oglądania kontentu w ogóle, także w Internecie, czy na innych nośnikach. Najwięcej czasu spędzają codziennie przed TV mieszkańcy Ameryki Północnej (269 minut),

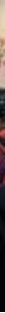
najmniej Azjaci (152). Rekordziści żyją w Arabii Saudyjskiej (404 minuty), a antyrekordziści mieszkają na Islandii (110 minut). W Europie przodują Rumuni, Polacy są ze swymi 262 minutami w czołówce, zaś tak lubiący telewizję Niemcy oglądają tylko 223 minuty dziennie.

Musi zastanawiać wiadomość, jak powoli, ale systematycznie powiększa się przekątna naszych telewizorów. Teraz wynosi już 43,7 cala, a w roku 2020 ma osiągnąć już 46,7 cala.

W zgodnej opinii, choć oglądanie programu telewizyjnego w wersji linearnej spada na korzyść innych nośników, zapowiadany tu i ówdzie jej kres, jest przedwczesny i niczym nieuzasadniony. Zmieniają się za to dość zdecydowanie preferencje publiczności telewizyjnej, dominują w niej ostatnio kanały „kuchenne”, zaś w ujęciu obejmującym także inne narzędzia i sposoby odbioru, gry video. Widownia telewizyjna w Europie i na świecie oczekuje od najpopularniejszych, czyli często publicznych nadawców: programów poradnikowych i rozrywkowych zawsze z etykietą nowości.

Ostatnie dane także muszą dawać do myślenia, bo oto w Europie sprzedano w ubiegłym roku aż 2,2 mln okularów VR oraz 1,8 dronów! Polubiliśmy, jak się okazuje, przebywanie w innej od dotychczasowej rzeczywistości i obserwację z powietrza wszystkiego i wszystkich.

Tradycją GPC są uroczyste gale wieńczące trzydniowe spotkanie. To lizbońskie odbyło się w zabytkowych wnętrzach starego pałacu, a w pamięci gości i uczestników zapisało się poza prowadzącą ją gwiazdą niemieckich mediów i aktorką Annabelle Mandeng (przodkowie z Kamerunu, a rodzice to Polka i Niemiec) wystąpieniem Ministra Gospodarki Portugalii, Manuela Caldeira Cabrala. Tutejszy „Morawiecki” dał przykład, jak można, korzystając z okazji, że na sali jest tytuł przedstawicieli mediów z całego świata, zrobić reklamę swemu krajowi, zachęcając inwestorów do inwestowania, turystów do odwiedzania, a dziennikarzy do pozytywnego pisania. Potrzeba tylko: bezbłędnej angielszczyzny, przekonującej wiarygodności i uroku osobistego. Trudne? Dla chcącego... (*Janko*)

XVII SYMPOZJUM ŚWIATA TELEKOMUNIKACJI I MEDIÓW

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

XIX Wielka Gala Złotych Anten Świata Telekomunikacji i VIII Wielka Gala Kryształowych Anten Świata Mediów odbyły się 28 marca 2017 roku w Hotelu Sheraton, w Warszawie.

Podczas Wielkiej Gali nagrody przyznano w 8 kategoriach za osiągnięcia dokonane w ubiegłym roku. Oto laureaci tegorocznego konkursu.

Złote Anteny Świata Telekomunikacji w poszczególnych kategoriach otrzymali:

Człowiek Roku – Jorgen Bang-Jensen, Prezes Zarządu P4 – za konsekwentne działania, prowadzące do coraz większego udziału sieci Play w polskim rynku telekomunikacyjnym. Ponadto, za stabilne działanie Zarządu oraz politykę względem klienta, co znajduje odzwierciedlenie w coraz większej liczbie abonentów sieci.

Firma Roku – Orange Polska S.A. – za wielowymiarową kampanię i usługę Orange Światłowod. Firma

Orange Polska wykazuje się stałym zaangażowaniem w realizację Agendy Cyfrowej i współpracę z administracją rządową, co przyczynia się do zaspokajania zapotrzebowania na internet szerokopasmowy na szeroką skalę.

Spółeczna Odpowiedzialność Biznesu – UPC Polska za THINK BIG – THINK BIG stał się przepustką do globalnego rozwoju dla wielu małych firm i start-upów. Uczestnicy nawiązują nowe kontakty, przyciągają uwagę inwestorów i najważniejszych mediów, śledzących biznesowe trendy. THINK BIG nie tylko inspirowa, ale też realnie wspiera przedsiębiorców w odważnym myśleniu o swoim biznesie.

Kryształowe Anteny Świata Mediów w poszczególnych kategoriach otrzymali:

Firma Roku – G2A – za kompleksowe działania, prowadzące do budowania najszybciej rozwijającej się platformy sprzedażowej gier komputerowych na świecie. Dzięki stworzeniu ekosystemu nowoczesnych usług liczba klientów firmy stale wzrasta. Miesięcznie odbywa się na niej ponad 1 milion transakcji, a kwartalnie platformę odwiedza ponad 70 milionów użytkowników.

Człowiek Roku – Ewa Minge – za odważne i konsekwentne wdrażanie wysokich standardów w komunikowaniu się ludzi w sferze publicznej oraz za niesienie pomocy osobom chorym i potrzebującym, z wykorzystaniem mediów.

Program Informacyjny Roku – *Fakty* emitowane przez TVN – za profesjonalny i obiektywny przekaz informacji, dzięki któremu *Fakty* stały się najchętniej oglądanym programem informacyjnym w kraju. *Fakty* codziennie dostarczają rzetelnej i szerokiej informacji z Polski i ze Świata, okraszanej komentarzem szanowanych dziennikarzy i ekspertów.

Lider Nowych Mediów:

Blogger Roku – Blog Spider's Web, Przemysław Pajak – Za prowadzenie serwisu, będącego opiniotwórczym źródłem informacji oraz analiz na temat rynku technologii. Blog charakteryzuje się niezwykłą jakością, a także tekstami opartymi na opinii oraz wiedzy. Tworzy nową jakość w obszarze polskiej blogosfery.

Youtuber Roku – Abstrachuje (Robert Pasut, Rafał Masny, Czarek Jóźwik) – za prowadzenie kanału, który od lat należy do liderów nowych mediów w Polsce. Każda produkcja to pewny sukces. *Nieprzygotowani*, którego są producentami, to ostatni hit internetu. Abstrachuje to nie talent do wyczuwania nowych mediów, to talent do ich kreowania.

W uroczystej Gali udział wzięli przedstawiciele centralnej administracji publicznej, regulatora oraz top managementu branży telekomunikacyjnej i mediów. (rr)

CAMBO

Profesjonalny sprzęt do kamer wideo, statywy, jazdy kamerowe, krany oraz inny sprzęt studyjny.

Oferujemy szeroki zakres specjalistycznego sprzętu do kamer wideo.

Nowoczesne i wygodne mobilne krany oraz statywy niezbędne dla każdego profesjonalnego operatora kamery.

Najwyższej jakości sprzęt oferowany przez producenta z ponad 65-letnim doświadczeniem i praktyką.

- statywy naramienne HD/SLR,
- krany kamerowe,
- statywy,
- wózki,
- jazdy kamerowe,
- elektroniczne i manualne głowice Pan-Tilt.

WYMYŚLONY NA NOWO

Doskonała jakość obrazu. Piękny design. Rozbudowane funkcje Smart TV. Tak w skrócie można opisać nowe telewizory Samsung QLED TV. W tej linii produktów nic nie jest przypadkowe, a każdy szczegół został dokładnie przemyślany. Właśnie dlatego widzowie mogą liczyć na najlepsze wrażenia wizualne w każdym aspekcie obcowania z telewizorem. QLED TV to prawdziwe dzieło sztuki użytkowej.

W ramach linii telewizorów QLED firma Samsung postawiła na różnorodność i dopasowanie do potrzeb użytkownika. Do wyboru są zatem modele z płaskim i zakrzywionym ekranem, których wielkość waha się w przedziale od 49 do 88 cali. W Polsce dostępne będą produkty z serii QLED TV Q7C, Q7F oraz Q8C i Q9F. Ostatnia litera odnosi się do rodzaju ekranu: „C” oznacza modele zakrzywione, a „F” – płaskie. W sumie do wyboru jest 12 produktów w różnych konfiguracjach. Na polskie półki sklepowe telewizory QLED trafią już w pierwszych dniach kwietnia.

TECHNOLOGICZNA PODSTAWA

QLED to przede wszystkim najwyższa jakość obrazu. Dzięki zastosowaniu nowych, metalicznych kropek kwantowych, modele z tej linii wyświetlają głęboką czerń i pełne bogactwo kolorów, odcieni oraz szczegółów, niezależnie od stopnia oświetlenia danej sceny czy jasności pomieszczenia. To pierwsze na rynku telewizory, które osiągają 100% natężenia koloru. Dla widzów oznacza to, że kolory są żywe, nasycone i nie zmieniają się wraz ze zmianą jasności. Ma to ogromny wpływ na wrażenia wizualne – obraz jest rzeczywisty i szczegółowy.

DETAL, KTÓRY MA ZNACZENIE

Nowoczesny design to wizytówka telewizorów QLED. Każdy detal został tu dopracowany do perfekcji. Po- cząwszy od praktycznie bezramkowej konstrukcji, przez zróżnicowane opcje montażu i wybór pod- staw, aż po Invisible Connection, czyli jeden przewód optyczny, który łączy telewizor z dodatkowymi urzą- dzeniami. Wszystko to zapewnia użytkownikom swo- bodę w projektowaniu wnętrza. Sami decydują, czy powieszą swój nowy QLED TV płasko przy samej ścia- nie, czy też ustawią na specjalnie zaprojektowanym stojaku. Do wyboru są podstawy Gravity Stand oraz Studio Stand, które pozwalają zaaranżować domową przestrzeń na wiele sposobów.

TELEWIZOR BARDZIEJ „SMART”

Dziś telewizor musi być Smart. Wymagamy od niego szybkiego dostępu do internetu, współpracy z wielo- ma różnymi urządzeniami i przyjaznego sterowania. Nowy pilot Smart Control oraz Smart Hub to dowód na to, że z powodzeniem można to wszystko połączyć. Minimalistyczna konstrukcja i piękne wykończenie idą w parze z rozbudowanymi możliwościami. Teraz jeden pilot pozwoli sterować większością urządzeń podłą- czonych do telewizora. Ograniczono też liczbę przy- cisków, co wbrew pozorom zapewnia jeszcze bardziej intuicyjną obsługę. W serii QLED rozbudowano także lubiany przez widzów interfejs Smart Hub. Użytkownicy smartfonów z pewnością docenią fakt, że interfejs apli- kacji Smart View wygląda tak, jak Smart Hub, co bar- dzo ułatwia sterowanie telewizorem. Z poziomu urzą- dzenia mobilnego szybko i wygodnie można przeglą- dać dostępne treści i uruchamiać wybrane programy, które od razu zostaną wyświetlone na dużym ekranie.

Inteligentne funkcje w telewizorach Samsung QLED TV: łatwiejsza i szybsza obsługa.

Czy telewizory „smart” mogą być jeszcze bar- dziej „smart”? Samsung w swojej najnowszej linii pro- duktów z rodziny QLED TV udowadnia, że tak. Firma wprowadziła nowe, przyjazne użytkownikom rozwią- zania, dzięki którym telewizor to więcej niż telewizja. Widzowie mogą oglądać, co i kiedy chcą, a obsługa

jest teraz łatwiejsza, szybsza i bardziej intuicyjna niż kiedykolwiek wcześniej.

JEDEN PILOT, WIELE URZĄDZEŃ

Domowy salon, piękny stół kawowy, a na nim trzy pi- loty – do telewizora, dekodera i odtwarzacza Blu-ray. Wielu użytkowników doskonale zna tę sytuację. Wpro- wadzając nową linię telewizorów QLED, Samsung roz- wiązał problem żonglowania pilotami. Teraz za pośred- nictwem jednego pilota Smart Control można obsłużyć wiele urządzeń podłączonych do telewizora. Co więcej, dzięki funkcji auto wykrywania nie trzeba zgadywać, do którego wejścia HDMI podpięte jest konkretne urządze- nie. Telewizor sam automatycznie wykrywa źródło i po- wiadamia o tym użytkownika za pośrednictwem łatwo rozpoznawalnych ikon i nazw wyświetlanych na ekranie.

Nowe telewizory Samsung z serii QLED otrzyma- ły zaprojektowanego na nowo pilota. Jest on nie tylko funkcjonalny, ale także pięknie wykonany. Producent ograniczył się w nim do kilku intuicyjnych przycisków, zapewniających szybki i wygodny dostęp do głównych funkcji telewizora.

ŁATWE I INTUICYJNE STEROWANIE ZA POMOCĄ SMARTFONA

Kanały można wyszukiwać i uruchamiać za pomocą smartfona. Przejście do oglądania kolejnego filmu jest płynne, bowiem na ekranie telewizora dodatkowo nie wyświetla się już menu wyboru. Sterowanie odbywa się w pełni z poziomu aplikacji Smart View.

Na telewizorach QLED TV można także oglądać treści ze swojego urządzenia mobilnego. Ulubiona mu- zyka, filmy i zdjęcia z wakacji na dużym ekranie i w wy- sokiej rozdzielczości naprawdę robią wrażenie. Warto dodać, że obraz na telewizorze wyświetla się niezależ- nie, dzięki czemu nadal możemy korzystać ze smartfo- na, wysyłać maile czy przeglądać internet.

Dzięki nowym inteligentnym funkcjom i rozwią- zaniom, telewizory Samsung QLED zapewniają ujednolico- ną i bezproblemową obsługę. QLED TV pozwala widzom cieszyć się doskonałą jakością obrazów wyświetlanych na wiele sposobów, ale zawsze szybko i łatwo. (AK)

MONITOR PRAWDZIWIE PANORAMICZNY

ASUS Designo Curve MX34VQ to 34" monitor z panelem VA Ultra-Wide QHD (3440x1440) o proporcji 21:9, z powłoką non-glare o masie ok. 8,4 kg. Zakrzywiona matryca 1800R zapewnia szersze pole widzenia (178° w pionie i poziomie), co pozwala na bardziej wciągające i wygodne oglądanie. A opracowana we współpracy z Harman Kardon technologia ASUS SonicMaster zapewnia wysoką jakość dźwięku emitowanego przez głośniki (2 x 8 W). Z kolei technologia ASUS Smart Contrast Ratio (ASCR) zwiększa współczynnik kontrastu z 3000:1 do 100 000 000:1.

Certyfikat laboratorium TÜV Rheinland poświadcza, że jest to urządzenie, które nie migocze i emituje niski poziom niebieskiego światła. ASUS Eye Care to technologie: ASUS Blue Light Filter – chroni oczy użytkowników przed szkodliwym światłem niebieskim, dając im do wyboru jeden z czterech filtrów niebieskiego światła, do których dostęp można uzyskać z poziomu menu wyświetlanego na ekranie i ASUS Flicker-Free - pomaga redukować migotanie ekranu, zapewniając wygodne oglądanie obrazu.

Monitor ma DisplayPort 1.2, 3 x HDMI 2.0 i wejście słuchawkowe (jack) oraz wbudowaną w podstawę bezprzewodową ładowarkę indukcyjną Qi, która zaczyna automatycznie ładować urządzenia kompatybilne z Qi w momencie umieszczenia ich na padzie ładującym. Podstawa ma również wbudowane oświetlenie LED, które w trakcie ładowania emituje blask przypominający zorzę.

Designo Curve MX34VQ zdobył wiele cennych wyróżnień, m.in. nagrodę 2016 Good Design i 2017 CES Innovation.

ZESTAW DO KARAOKE

Manta SPK5025 NIKE to kolejne urządzenie z popularnej linii produktów Manta Party House o wymiarach 259x272x595 mm i masie 7,2 kg. Wyposażone w dwa 6,5" głośniki średniotonowe i dwa 2"

wysokotonowe oraz radio FM i mikrofon bezprzewodowy z funkcją pierwszeństwa. Odtwarza pliki MP3/WMA z urządzeń przenośnych via Bluetooth (zasięg do 10 m) lub karty pamięci (2 x USB) z mocą 60 W – pasmo odtwarzania: 40 Hz – 20 kHz. Fani „mocnego uderzenia” docenią dedykowaną funkcję Super Bass, efekt echo i dyskotekowe efekty świetlne – Disco LED RGB.

Obsługę urządzenia ułatwia pilot zdalnego sterowania. Bateria wystarcza na 2,5 godz. grania z pełną mocą.

TRZECIA SERIA SMARTFONÓW

Neffos X1 firmy TP-Link z 5" ekranem wyróżniają metalowa obudowa, zapewniający wygodę i pewny chwyt podwójnie zakrzywiony tył, zaokrąglone oraz jedno z największych na rynku krawędzie (2,95 mm), na których jest m.in. przełącznik wyciszania urządzenia i bardzo wąska ramka wokół ekranu o szerokości 0,6 mm, pod którą umieszczono fizyczne przyciski. Oznacza to, że aż 76% panelu telefonu zajmuje wyświetlacz. Odblokowujący telefon w 0,2 sek. czytnik linii papilarnych można też wykorzystać do robienia selfie.

Tylny aparat 13 MP ma sensor Sony, matrycę BSI (backside illumination), soczewkę 5P i funkcję PDAF (phase-detection auto-focus) o prędkości reakcji 0,2 sek. (robienie ostrych zdjęć przy słabym oświetleniu umożliwia przesłona f/2.0, a nocnych wspomaga specjalny tryb), a także HDR, samowyzwalacz i tryb zdjęć panoramicznych. Przedni aparat 5 MP ma tryb upiększania, działający już w trakcie robienia zdjęć.

Działający w oparciu o zmodyfikowany system Android 6.0 Marshmallow смартфон wyposażono w 8-rdzeniowy procesor MediaTek Helio P10, wspomagany 2 GB pamięci RAM oraz 16 GB wewnętrznej pamięci z możliwością rozszerzenia za pomocą kart microSD do 128 GB.

DIZAJNERSKI TABLET

Porsche Design BOOK ONE to tablet 2 w 1 z 10-doty-kowym 13,3" ekranem QHD+IPS (3200 x 1800 px), którego obrót o 360° umożliwiają zawiasy opatentowane przez Studio F. A. Porsche. Urządzenie o wymiarach 311,1x226,5x15,9 mm i masie 758 g, wyposażone jest systemem Windows 10 Pro, procesorem Gen Core i7-7500U (2,7-3,5 GHz), dyski 16 GB RAM i 512 GB SSD, kamerę 5 MP i dodatkową kamerę na podczerwień rozpoznająca twarz (Windows Hello), dwa mikrofony i dwa głośniki. Korzystanie z tabletu ułatwia BOOK ONE PEN firmy Wacom o 4096 poziomach czułości nacisku.

Komunikację z innymi urządzeniami zapewniają porty USB-C, USB-C Thunderbolt, 2 x USB-A 3.0 i microSD oraz 2-zakresowy WLAN i Bluetooth 4.1. Bateria wystarcza na 14 godz. pracy, a jej ładowanie zajmuje poniżej 2 godz.

Cena adekwatna do marki: 2495 USD.

KOMPUTER W LUSTRZE

DIRROR to pierwsze na świecie połączenie komputera z oprawionym w drewnianą ramę (do wyboru są trzy rodzaje drewna) lustrem, czyli 10-punktowym dotykowym wyświetlaczem Full HD. Na razie dostępne jest w trzech wymiarach: S – 10,1" (1 kg), M – 23"

(8 kg) i L – 27" (9 kg), ale na Targach IFA pojawi się XL – 65". Natomiast komputer, to system operacyjny Windows, procesor Intel Atom 2,4 GHz, 4 GB RAM oraz 32 lub 128 GB HD, Bluetooth i Wi-Fi, za pomocą którego mamy dostęp do ponad 160 tys. aplikacji w sklepie Microsoft, co pozwala na takie spersonalizowanie lustra, że znajdzie zastosowanie w każdym biznesie. Jest też kompatybilne ze Spotify.

Lustro ułatwi nam planowanie, a przejrzyste mapy w 3D - wybór najszybszej drogi dojazdu w wybrane miejsce. Możemy wyświetlać pełne strony WWW, słuchać muzyki (ma głośniki 2 x 10 W) lub wyświetlać zdjęcia na jasnej, ostrej, nasyconej kolorami matrycy, zamieniając lustro w obraz. Kompatybilność z systemami typu smart home, np. z oświetleniem Philips, pozwala na łatwe zarządzanie domem. Z lustrem można też ćwiczyć czy zaplanować swój program ćwiczeń.

FOTOGRAFICZNY SMARTFON

Hydrofobowa nanopowłoka chroni przed przypadkowym zachlapaniem dwukartową Motorolę Moto G Plus, która pod 5,2" ekranem Full HD IPS ma 8-rdzeniowe procesory Qualcomm Snapdragon, 3 GB pamięci RAM, system Android 7.0 Nougat i wbudowaną pamięć do 32 GB z opcją rozszerzenia o 128 GB. Obsługuje 4G LTE, dwuzakresowe Wi-Fi 802.11 a/b/g/n (2.4 + 5 GHz), Bluetooth 4.2 i NFC.

Przedni szerokokątny obiektyw ma 5 MP, a kamera z przysłoną f/1.7, dużym rozmiarem piksela i podwójną diodą doświetlającą LED – 12 MP. Technologia Dual Autofocus Pixels ustawia ostrość wykorzystując 10-krotnie większą liczbę pikseli. Największe możliwości manualnych ustawień daje tryb profesjonalny. Tryb upiększania robi lekki retusz selfie, a funkcja Best Shot wybiera najlepsze ujęcie spośród kilkunastu zrobionych na chwilę przed i po dotknięciu ekranu. Czytnik linii papilarnych może być też wykorzystywany do autoryzacji płatności online i jako przycisk nawigacji, zastępując tradycyjne „Home”, „Wstecz” i „Lista otwartych aplikacji”. Dzięki Moto Display można przeglądać wiadomości bez konieczności odblokowania ekranu i szybko na nie odpowiadać. Akcje Gestów włączają latarkę, uruchamiają aparat, wyciszają połączenia przychodzące lub przejście w tryb wibracji. Aparat ma też gniazdo mini-jack.

Podłączenie na 15 min. do szybkiej ładowarki wystarcza na 6 godz. pracy.

FILMOWY OBIEKTYW

Kompaktowy obiektyw filmowy z serwomechanizmem CN-E70-200 T4.4 L IS KAS S firmy Canon adresowany jest do profesjonalistów i zaawansowanych użytkowników, którzy używają aparatów i kamer z dużą, pojedynczą matrycą. Obiektyw oferuje imponujący zakres ogniskowych (70-200 mm) w formacie Super 35. Optyczny zoom 2.8x, precyzyjny AF i wbudowany serwomechanizm sprawia, że ten parafokalny obiektyw z trzema trybami stabilizacji obrazu oferuje rozbudowane możliwości filmowania. Nawet podczas sterowania zoomem obraz pozostaje idealnie ostry, co jest bardzo przydatne, kiedy trzeba szybko wykonać zbliżenie bez zmiany obiektywu, np. podczas kręcenia materiałów informacyjnych.

CN-E70-200 został zaprojektowany pod kątem lusterek cyfrowych z mocowaniem EF i kompatybilnych kamer z wymiennymi obiektywami Canon. Wykorzystuje szeroką gamę funkcji mocowania i superszybki autofocus (AF). Zaawansowany tryb Dual Pixel CMOS AF umożliwia precyzyjne ostrzenie obrazu za naciśnięciem jednego przycisku (one-shot AF), a ciągły autofocus umożliwia śledzenie ruchomego obiektu bez utraty ostrości, co przydaje się podczas filmowania dzięki przyrodzie.

Funkcję przenoszenia modulacji (MTF) dostosowano specjalnie do potrzeb kamer 4K, a dzięki balansowi bieli dopasowanemu do innych kinowych obiektywów Canon Cinema EOS, CN-E70-200 zapewnia wyjątkową jakość obrazu w rozdzielczości 4K i HD.

Obiektyw umożliwia filmowanie w trudnych warunkach, np. z pajaków lub dronów. Podłączony do obiektywu 20-pinowym kablem uchwyt Canon ZSG-C10 umożliwia płynny zoom oraz OneShot AF. Można zamontować go na tubusie obiektywu, aby komfortowo filmować z kamerą opartą na ramieniu, albo zdjąć z obiektywu i obsługiwać ręcznie, gdyż oferuje łatwy w użyciu przełącznik zoomu, przyciski rozpoczęcia/zatrzymania nagrywania i autofocusa oraz regulację kąta.

SOLIDNA SKŁADANA KONSTRUKCJA

Słuchawki bezprzewodowe HD 4.50 BTNC Wireless firmy Sennheiser przenoszą pasmo 18–22 000 Hz. Aktywna redukcja szumów Sennheiser NoiseGard, w połączeniu z zamkniętymi przetwornikami i grubymi poduszkami wokółusznymi, znakomicie redukuje hałas zewnętrzny. Aby połączyć słuchawki z urządzeniem, wystarczy przycisnąć jeden przycisk – o resztę zadba funkcja NFC. Wysoką jakość dźwięku zapewnia Bluetooth 4.0 z protokołem apt-X dla pełnego brzmienia hi-fi.

Wbudowany mikrofon (100–10 000 Hz) umożliwia prowadzenie rozmów telefonicznych – sterowanie rozmową i multimediami na słuchawce. Bateria wystarcza na 19 godz., a gdy wyłączymy NoiseGard – na 25 godz. Kiedy jednak się wyładuje to dalsze korzystanie ze słuchawek umożliwiwa przewód ze złączem Jack 3,5 mm.

JERZY BOJANOWICZ

MIPCOM CANNES

BLISKO, CORAZ BLIŻEJ

Tytuł trochę zapomnianego już polskiego serialu Zbigniewa Chmielewskiego sprzed kilkadziesiąt lat, dobrze oddaje nastrój, jaki panował w Pałacu Festiwalowym z przyległościami i okolicznych hotelach, gdzie rozgościli się canneńskie targi telewizyjne. Jak zawsze na wiosnę mające prolog dokumentalno-formatowy, potem część serialową, a w finale ogólnotelewizyjną.

Blisko, coraz bliżej do momentu, w którym na rynku telewizyjnym nastąpi, bo musi – co wieszczą obserwatorzy – dokonać się zmiana i to zasadnicza. W obecnym stanie doszliśmy już chyba bowiem do przysłowiowej ściany, o czym świadczyła m.in. frekwencja na tegorocznym MIPTV. Takich pustek nie było tu od lat, jeszcze rok temu każdy metr był zagospodarowany, teraz pojawiły się kąciaki relaksu, studenckie rogi czy afrykańskie inspiracje, czyli po prostu miejsca, gdzie można w spokoju przemyśleć strategię działań albo odpocząć i sprawdzić pocztę. Rok temu zrezygnowano z części poświęconej social mediom i tzw. treściom video, z zamiarem chyba zorganizowania dla nich osobnej imprezy, ale nic o niej na razie nie słychać. Do rozmiarów symbolicznych skurczyła się – obszerna kiedyś – działka zajmująca się technologią 4K, zmalała liczba paneli dyskusyjnych i debat poświęconych przyszłości telewizji, które jeszcze sezon, dwa temu

gromadziły tłumy i były zaczynem do ożywionych dyskusji nie tylko na bulwarze Croisette. Teraz rozmawia się raczej o utrzymaniu status quo.

FORMATOM ŚMIERĆ

Blisko, coraz bliżej do tablicy z napisem KONIEC na końcu drogi, którą podążali twórcy i emitenci formatów telewizyjnych. Nawet Virginia Mouseler, guru od tego gatunku i wyrocznia dla tysięcy telewizyjnych programistów z całego świata, którzy jej wybory i rekomendacje traktowali jak niemal polecenie zakupu, prezentuje swoje wciąż oblegane wybory z coraz mniejszym entuzjazmem.

Wszystko już było? Naprawdę, wszystko! Z setek propozycji przysyłanych do oceny do genewskiej siedziby firmy The Vit, właścicielka z najwyższym trudem wybrała kilkanaście pozycji, których prezentacja wyglądała jak wyprzedaż staroci i odgrzewanych kotletów. Bo ile razy można podniecać się talent show, ile można

jeszcze oglądać ekranowe eventy z udziałem coraz dziwniejszych składów osobowych. Teraz w cenie są seniorki i seniorzy oraz zupełnie małe dzieci. Czekamy chyba już tylko na konkurs piosenki w wykonaniu głuchoniemych, festiwal filmów zrealizowanych przez niewidomych oraz podwodne wyścigi na wózkach inwalidzkich...

Co ciekawe na formatowym rynku postanowili wykorzystać ostatnią szansę i wreszcie zadebiutować kreatorzy z krajów dotąd dość wstrzemięźliwych w proponowaniu czegoś własnego i oryginalnego. Mowa choćby o Ukrainie, Libanie czy Litwie. Polacy przez lata nie byli w stanie wygenerować ani jednego własnego pomysłu, nad Wisłą – jak wiadomo – ceni się niewłasną twórczość telewizyjną, ale tanie zakupy, najlepiej już trochę przechodzonych projektów. Więc być może za rok w wiosennych ramówkach obejrzymy belgijski format *Greeting From The 19XX*, czyli wycieczkę w szalone lata 60-te i 70-te z ich modą, obyczajami, stylem życia i muzyką. Albo duński projekt *Denmark vs Eastern Europe*, w którym na sąsiednich budowach rywalizują zespoły złożone z duńskich budowlańców i polsko-ukraińsko-słowacko-łotewskich. Bez zaskoczenia oglądaliśmy obrazki, na których ci pierwsi są dokładniejsi i przestrzegający BHP, zaś ci drudzy biją ich na głowę szybkością i radzeniem sobie z nietypowymi wyzwaniami. Emocji tu niestety niewiele, bo nie mogło ich być, o czym zdawali się nie pamiętać pomysłodawcy. *In Your Ear* to z kolei propozycja z Wysp Brytyjskich, przeznaczona dla

niepełnosprawnych, którzy – jak przychodzi co do czego, a przychodzi – radzą sobie nadspodziewanie dobrze w różnych sytuacjach.

Niemcy – *Help! My Parents Are Fat* – mieli z kolei propozycję dla swych otyłych rodaków, a Izraelczycy – *Sins of the Father* – dla dzieci próbujących zmierzyć się z grzechami swych rodziców.

Z braku innych, słynna Virginia, postanowiła omówić także formaty mniej lub bardziej otwarcie odwołujące się do seksualnych preferencji, fantazji erotycznych czy sypialnianych obyczajów, ale żaden z nich nie zasługuje na słowo konkretnie.

Wszystko już było? Było!!!

SERIALE NA POMOC

Skoro nie formaty to co? Filmy, sport, informacja? Oczywiście tak, ale przede wszystkim seriale, seriale i jeszcze raz seriale. Zalały telewizyjne rynki na całym świecie, coraz bardziej dominują w ramówkach, angażują coraz większe środki i coraz lepsze nazwiska.

W Cannes nie mogli się temu przyglądać bezkarnie i już w ubiegłym roku powołano do życia nową część wiosennych targów pod hasłem MIPDrama Screenings, która cieszyła się sporym powodzeniem, a w finałowej 12-tce znalazł się także polski *Bodo*. W tym roku postanowiono przenieść konkurs do największej sali Pałacu Festiwalowego, gdzie frekwencja także dopisała, mimo niestety fatalnej pracy komisji selekcyjnej. Nie podano wprawdzie, ile zgłoszono

propozycji, ale można bez większego błędu zakładać, że było ich sporo, może nawet setka. Szóstka selekcjonerów (głównie programiści i dyrektorzy zakupów), w tym ani jednego twórcy i reprezentanta Europy Wschodniej, wybrała do konkursu dwunastkę według klucza geograficzno-rynkowego. A więc aż trzy pozycje z W. Brytanii, po dwie z Niemiec i Rosji, oraz Francji, Brazylii, Danii, Szwecji i Kanady. Połowa tych seriali nie powinna nie tylko być w konkursie, ale w ogóle zostać zgłoszona, bo reprezentuje klasyczną, pozbawioną większych wartości siecką serialową, która zamula ekrany telewizyjne na całym świecie. Oczywiście musi i powinna powstawać, bo to ona „robi program”, ale na wyróżnienie, jakim niewątpliwie jest udział w takim konkursie, na pewno nie zasłużyła. Znalazła się jednak w konkursowym zestawie, bo branża potrafi dbać o swoje, szczególnie jej część działająca na Wyspach Brytyjskich i za oceanem. Zaskoczona poziomem, bo pamiętająca dobry ubiegłoroczny zestaw publiczność zbyła symbolicznymi brawkami angielską głupawkę o 6 przyjaciółach „przeżywających różne przygody” w Azji, głównie w Chinach. Znudzona musiała obejrzeć odcinek rosyjskiego *Terytorium*, opartego o stary jak serial kryminalny schemat – do prowincjonalnego miasteczka przyjeżdża gwiazda ze stolicy, by pomóc w prowadzeniu śledztwa. A w końcu zirytowana do trwać do końca ciągnącego się jak przysłowiowy brazylijski makaron telenoweli więziennej *Jailers*, którego bohater – oficer straży więziennej przez 30 minut ucieka prześladowcom podczas buntu.

Co zaskakujące Brazylijczycy wyjeżdżają z Cannes z główną nagrodą, czym nawet publiczność znająca z autopsji funkcjonowanie tego rynku i nieprzypadkowość większości decyzji była lekko zaszokowana. Profesjonalne jury uratowało twarz, nagradzając także z pewnością najlepszy serial konkursu, czyli niemiecki *Babilon Berlin*, świetnie zrealizowany policyjny thriller

rozgrywający się w szalonych latach 20-tych w stolicy Niemiec. Wśród tercetu reżyserskiego m.in. Tom Tykwer (*Biegnij, Lola biegnij, Niebo, Pachnidło, Atlas chmur*), a w obsadzie m.in. Volker Bruch, pamiętny z udziału w serialu *Nasi ojcowie, nasze matki* oraz znakomity austriacki aktor Karl Markovics, gwiazda Oscarowych *Fal-szerzy*. To kolejna, bo rok temu świetne recenzje zebrał *Ku`damm 56* (pokazywał go w Polsce HBO), telewizyjna propozycja, w której Niemcy „sprzedają” swoją historię najnowszą z nadzwyczajną dbałością o wierność realiów epoki, poziom realizacyjny, rozmach, ale też nieunikanie drażliwych kwestii.

Na uwagę zasługują także projekty: francuski (*Missions*) i rosyjski (*Beter Than Us*) oba z gatunku s-ci fi. Pierwszy, bo udowadnia, że Rosjanie dotarli w 1967 roku na... Marsa. Drugi, oparty na komiksie i zapowiadający inwazję człiekopodobnych robotów, bo popisowo wykorzystał ogromny budżet i możliwości technik komputerowych do wykreowania ekranowej rzeczywistości.

W tym gronie polski *Belfer* oczywiście nie byłby bez sporych szans, ale... Ale nieobecni nie mają żadnych szans.

Słabszy niż przed rokiem poziom konkursowej rywalizacji nie zmienia faktu, że Reed MIDEM, czyli organizatorzy canneńskich targów pochylają się z należną troską nad tematem i zapowiadają na kwiecień 2018 premierę osobnego festiwalu seriali. Z konkursem, ale też warsztatami dla młodych twórców, wykładami mistrzowskimi i panelami dyskusyjnymi z udziałem twórców, producentów i nadawców. W projekt zaangażowane jest miasto Cannes, a głównym partnerem finansowym Canal+. Zapowiada się duża, międzynarodowa impreza.

CZY POLSKA NALEŻY DO UNII?

Takie pytanie zadała nam kiedyś obsługa lotniska w Nici, domagając się paszportów (!!!) i dziwiąc się, jak wjechaliśmy bez nich do Francji. Sprawę zakończyła

interwencja przełożonej, która naciskana przez załogę samolotu przybiegła z okrzykiem: *Puście ich*, by nie doprowadzić do opóźnienia startu dwuosobowego odrzutowca Air France do Paryża.

Brzmi jak średnio śmieszna anegdota, ale zdarzyła się naprawdę. Można owo pytanie postawić było po oglądzie tegorocznych targów, na których – jak przed laty – znowu było bardzo wielu Polaków, ale nie było Polski. Poza stoiskiem TVP, które handlowało jak zawsze *Dekalogiem* Kieślowskiego i *Sagą prastarej puszczy*, daremnie było szukać polskich śladów. Logo TVN eksponował jego amerykański właściciel, ale co to za stacja wiedzieliśmy chyba tylko my. Nie było tym razem polskiego stoiska, które z takim trudem udało się zorganizować Monice Bednarek, odpowiedzialnej z ramienia

Redd MIDEM za Polskę. Nie wiadomo, jakie plany na przyszłość ma „w tym temacie” jej następcą.

W dziesiątkach paneli dyskusyjnych, w prezentacjach i pokazach tradycyjnie już nie było Polski i polskich firm, były za to tłumy handlowców kupujących świeży контент dla swych stacji. I szefów firm produkcyjnych, łowiących formatowe okazje, by nimi olśnić nadwiślańskich nadawców. W magazynie targowym wspomniano za to o przepychankach z abonamentem telewizyjnym nad Wisłą. Ale bez żadnego, nie tylko złośliwego komentarza, bo nie ma co komentować wydarzeń na wcale dużym, ale wciąż zacofanym, jeśli chodzi o zaplecze organizacyjno-prawne i azjatyckim, ze względu na zwyczaje i obyczaje, rynku.

JANUSZ KOŁODZIEJ

PRENUMERATA:

WARUNKIEM PRENUMERATY JEST DOKONANIE PRZELEWU MIĘDZYBANKOWEGO ZA 9 NUMERÓW TELE PRO (PRENUMERATA ROCZNA). DZIESIĄTY NUMER OTRZYMASZ GRATIS.
KOSZT ROCZNEJ PRENUMERATY TO 89,10 PLN + KOSZTY PRZYSYŁEK POCZTOWYCH.
 INFORMACJI NA TEMAT PRENUMERATY UDZIELAMY POD NUMEREM TELEFONU 22 403 69 33 (W GODZ. 10:00 – 16:00) ORAZ E-MAIL: PRENUMERATA@TELEPRO.COM.PL.
 REALIZUJEMY WYŁĄCZNIE PRENUMERATY OPŁACONE. POTWIERDZENIE WPLĄTY PRZESŁANE FAKSEM NA NUMER 022 632 66 52 LUB E-MAILEM NA ADRES PRENUMERATA@TELEPRO.COM.PL PRZYSPIESZY REALIZACJĘ PRENUMERATY.

PROSIMY WPLACAĆ NA KONTO:

VITULUS AUREUS S.C., 02-972 WARSZAWA, UL. KS. PRYMASA A. HLONDA 10/81
BRE BANK S.A., RETAIL BANKING, ŁÓDŹ, AL. MICKIEWICZA 10, 90-050 ŁÓDŹ
81 1140 2017 0000 4302 0518 3696
 DOPISEK: PRENUMERATA TELE PRO

Emir Kusturica i Juraj Herz

Konferencja Agnieszki Holland

Bez Boga

24. FEBIOFEST PRAGA

ISLANDIA OKUPUJE PRAGĘ

No może nie dosłownie Islandia, ale z pewnością islandzcy filmowcy.

Kolejny rok wygrywa bowiem największy praski festiwal filmowy, czyli Febiofest, islandzki reżyser Gudmundur Arnar Gudmundsson filmem *Serce z kamienia*, co w zestawieniu z informacją, że wcześniej wyróżniony został m.in. w Salonikach, Warszawie i Chicago jest dowodem na to, że nie był to ani przypadek, ani szczęśliwy zbieg okoliczności. Islandczycy mają swoje 5 minut, dodajmy całkiem zasłużenie, bo to, co proponują, to kino jasne w przekazie, otwarte na nowe rozwiązania i wolne od obyczajowych, społecznych czy politycznych katalogów poprawności.

Największe festiwalowe jury (33 osoby), jakie działa w filmowym świecie nie miało wątpliwości, że *Serce z kamienia* to najlepszy film spośród dwunastu zakwalifikowanych do konkursu New Europa 24. edycji Febiofest, ale też, co trzeba podkreślić, nie miało dużego wyboru, bo poza polską *Ostatnią rodziną* (w konkursie był także *Plac zabaw*) tylko jeszcze bułgarski dramat *Bez Boga* (laureat ubiegłorocznego Złotego Lamparta w Locarno) prezentowało konkursowy poziom na festiwalu tej rangi.

Festiwałem, którego poprzednie kierownictwo programowe aspirowało wyborem nie tylko filmów konkursowych do europejskiej czołówki, a wzorem do naśladowania i rangą, jaką osiągnął, był prowadzony od lat przez Stefana Klaudyna Warszawski Festiwal Filmowy. Nagła, choć oczekiwania w związku z problemami zdrowotnymi, zmiana programowego duetu pod koniec ubiegłego roku nie mogła pozostać bez wpływu na poziom tegorocznej imprezy. Mimo ogromnej, bo liczącej ponad 150 filmów oferty, pomieszczonej w kilku

działach i kategoriach, widzowie tłumnie odwiedzający kinopleks na praskim Smichovie mieli niejaki problem z wyluskaniem z tej masy filmów tych naprawdę interesujących i wartych obejrzenia.

POLSKIE KINO WZOREM

Tak się już po raz kolejny złożyło, że również dzięki staraniom Instytutu Polskiego w Pradze, goście i uczestnicy Febiofest mieli okazję poznać najnowsze produkcje polskiej kinematografii i zgodnie podkreślają, że oglądają ją z nieskrywaną zazdrością i uznaniem dla jej różnorodności, poziomu realizacji, poszukiwań tematycznych i formalnych. Dobra passa polskiego kina nad Wełtawą trwa od kilku sezonów, czego dowodem zapowiedź premier na czeskich ekranach kinowych aż czterech polskich filmów w tym półroczu, a nie wykluczone, że jesienią dojdą kolejne. A trzeba pamiętać, że jeszcze niedawno premiera kinowa „made in Poland” zdarzała się tu raz na kilka lat. Teraz czescy widzowie mogli zachwycić się Oscarową *Idą* Pawła

Spina

Pokot

Serce z kamienia

Pawlikowskiego, wrzusać filmem Macieja Pieprzycy *Chce się żyć* (wybrał Febiofest w 2014 roku), podziwiać warsztat *Czerwonego pająka* Marcina Koszałki czy przeżyć wstrząs wizytując *Plac zabaw* Bartosza Kowalskiego.

Uroczyste otwarcie Febiofest 2017 uświetnił pokaz nowego filmu Agnieszki Holland *Pokot*, zrealizowanego także w produkcyjno-finansowej współpracy z partnerami czeskimi i z udziałem świetnego Miroslava Krobota w jednej z głównych ról. Wcześniej Agnieszka Holland odebrała insygnia i dyplom Doktora Honoris Causa swej macierzystej uczelni, praskiej Akademii Sztuk Sceniczných (AMU), którą ukończyła – nie bez znanych kłopotów – w 1971 roku i pozostaje jedną z najsłynniejszych absolwentek. A także bardzo cenioną i lubianą nad Węławą postacią, którą wita owacja, a każde jej słowo słuchane jest z najwyższą uwagą. Jej *Krzew gorejący*, zrealizowany kilka lat temu dla HBO mini serial opowiadający o okolicznościach i przebiegu samobójczej śmierci legendarnego Jana Palacha, zapewnił jej także ogromną wdzięczność i szacunek, bo nikt z miejscowych twórców nie znajdował siły, motywacji czy talentu, by unieść ten arcytrudny i wrażliwy społecznie temat.

W EUROPIE BEZ BOGA

Bułgarski obraz Ralitzы Petrovej nie pozostawia cienia wątpliwości. Bałkański kraj z najwyższym trudem spełnia warunki swej przynależności do Unii Europejskiej, nie jest w stanie wygenerować takiej klasy politycznej, która nie byłaby uwikłana w podejrzaną czy wręcz przestępcze interesy. Europejskie fundusze pozwalają przetrwać, ale jeszcze długo nie osiągną nawet kilku procent tych sum, jakie wchłonęły z powodzeniem gospodarki i społeczeństwa krajów nadbałtyckich, Czech, czy Polski.

W takim kraju rzeczywistość, co pokazuje młoda reżyserka bez ogródek i cienia makijażu, wszyscy tylko walczą o przetrwanie i zapewnienie sobie i najbliższemu minimum egzystencji nie oglądając się na nic i na nikogo. Jeśli nie ma praw i zasad, nie ma Boga. Jeśli nie ma Boga, jest brutalna przemoc, prawo dżungli i deptanie godności.

Inny świat pokazuje słowacko-czeska *Spina*, bo oczywiście i warunki, i otoczenie, a i też problemy są inne, niż na dzisiejszych Bałkanach. Ale zapis dramatycznego incydentu – gwałt repetytora – jaki stał się udziałem młodej licealistki, która w następstwie tego trafia do szpitala psychiatrycznego, nie zaskoczył widzów oryginalnością fabuły, finałową puentą czy choćby

nadzwyczajnym poziomem gry aktorskiej. Samo zaproszenie filmu Terezy Nvotovej na festiwal w Rotterdamie nie wystarcza, by traktować go jako wydarzenie i jednego z faworytów praskiego konkursu, a takie można było odnieść wrażenie na konferencji prasowej. *Spina* zresztą dobrze obrazuje stan dzisiejszego czeskiego kina, które firmuje wcale niemało tytułów, bardzo chętnie wchodzi w koprodukcje, ale to są niestety filmy najczęściej albo wtórne, albo pozbawione adresata, a nie rzadko obarczone oboma grzechami. Stąd nieskrywany zachwyt nad propozycjami znad Wisły i tęsknota za powołaniem do życia własnej instytucji na wzór naszego PISF-u, który – słusznie zresztą – jest uważany za pozytywny katalizator zmian, które doprowadziły do „wybuchu” dzisiejszego polskiego kina.

Istniejący tu Narodowy Fundusz Kinematografii zajmuje się tylko rozdziałem przydzielonych przez rząd środków na produkcję filmową.

GWIAZDY NIE ZAWIODŁY

Tradycją praskiego festiwalu jest zapraszanie uznanych osobowości i nagradzanie ich statuetką Kristiana za wkład w światowe kino. W tym roku nagrody te odebrali reżyserzy Abel Ferrera i Emir Kusturica, legendarny czesko-amerykański aktor Jan Triska i brytyjski operator Peter Suschitzky. Cała czwórka prezentowała także wybrane pozycje ze swego dorobku, spotykała się z publicznością i dziennikarzami oraz „zaliczyła” marsz po czerwonym dywanie, jak na festiwal o światowych aspiracjach przystało.

Dodajmy, że poprzednio Kristiany trafiły m.in. do: Jean-Jacquesa Annauda, Alana Rickmana, Carmen Maury, Marco Bellocchio, Petera Weira, Mike’a Leigh, Nani Motettiego i wielu innych znakomitych artystów. Gwiazdy przyjeżdżają tu więc chętnie nie tylko ze względu na urodę bajecznie pięknej Pragi, ale też z interesowaniem publiczności. Frekwencja jest bowiem podczas Febiofest znakomita, Cinestar żyje do późnej nocy, a spotkania widzów z twórcami są nierzadko dużo bardziej interesujące niż standardowe konferencje prasowe, w których – co może zaskoczyć przybysza z Polski, gdzie na podobnych imprezach dominuje dziennikarska młodzież – biorą udział przede wszystkim doświadczeni reporterzy lokalnych dzienników i magazynów. Ale jak można było przy tej okazji usłyszeć, skoro kino rodzime jest mało interesujące, czeskie portale branżowe nie interesują się nim nadmiernie. I jest w tym pewna logika. (*Janko*)

Zygmunt Broniarek

PERYSKOP ekipa

DTV Jerzy Tepli 1962

TELEWIZYJNY CHŁEB POWSZEDNI

Pisarz i publicysta Tomasz Jastrun wyznał niedawno, że nie lubi i nie ceni dzisiejszej TVP, którą porównał do telewizji z lat – jak to się zwykło teraz mówić – słusznie minionych. Na dowód tego, jak bardzo jej nie ceni, odmówił ekipie z logo TVP wypowiedzi przed kamerami. *Praca w programach informacyjnych była wtedy i jest teraz hańbą* (cyt. za Polityką nr 14/2017).

PUNKT WYJŚCIA

Dziś wprost trudno uwierzyć, zwłaszcza po takiej wypowiedzi, że w latach 60. i 70. nasza telewizja dawała okresowo całkiem przyzwoitą informację i publicystykę międzynarodową. Ani nadto propagandową, choć tego uniknąć było najtrudniej, zwłaszcza w odniesieniu do tematyki wschodniej, ani nadto agresywną (w stosunku do problematyki Zachodu), czyli ogólnie mówiąc – nie zawsze jawnie tendencyjną. Dla wielu dziennikarzy praca przy serwisach zagranicznych, w których także określonych koncesji trudno było uniknąć, bynajmniej nie była hańbiącą. I choć nikt nie wspominał o misji, przestrzegali oni czegoś w rodzaju niepisanego kodeksu przyzwoitości zawodowej, poniżej którego nie wypadało zejść. Opłacało się być przyzwoitym. W wielu wypadkach tematy międzynarodowe, zwłaszcza zachodnie, ze szczególnym uwzględnieniem problemów niemieckich, były relacjonowane kompetentnie i rzeczowo. Oczywiście, to zasługa ludzi. W owych nieszczęśliwie inspirujących pracę dziennikarską latach 60. i 70. polska telewizja zgromadziła wokół siebie znaczne grono komentatorów i korespondentów – ekspertów w swoich dziedzinach, którzy legitymowali się konkretnym dorobkiem zawodowym.

DOBRE WZORY

Drogi przecierał *Peryskop*, cotygodniowy (jeszcze czarno-biały) przegląd wydarzeń międzynarodowych

prowadzony przez Karola Małcużyńskiego. Oprawa była bardziej niż skromna: stół, krzesło i tekturowa plansza. Z czasem zastąpił go znacznie bardziej profesjonalny *Monitor*, magazyn publicystyki międzynarodowej emitowany w soboty zamiast dziennika telewizyjnego. Gospodarzami byli Karol Małcużyński i Edmund Męclewski. *Monitor* miał dużą oglądalność. Był czymś w rodzaju okna na świat.

Wzorce tego typu programów wypracowała amerykańska telewizja w latach 50., gdy tzw. wielka trójka (ABC, CBS i NBC) dostrzegła konieczność zagospodarowania tej obszernej pustyni, jaką była niedoceniona funkcja informacyjna i publicystyczna telewizji. Uznano, że ma ona nie tylko zabawiać, a tę rolę spełniały aż nadto liczne filmy fabularne i seriale, lecz także informować, kształcić i w ogóle zaspokajać rozliczne potrzeby widzów.

Dzienniki telewizyjne opracowywano bardziej niż dotąd starannie (niektóre trwały aż dwie godziny), zwracając uwagę nie tylko na aktualność i bogactwo informacji, lecz także na efektowny układ materiału. Powstawały także informacyjne magazyny autorskie prowadzone przez wybijających się dziennikarzy i komentatorów. Miały charakter bardziej osobisty od dzienników. Bywały często ciętymi i dowcipnymi notatkami poświęconymi różnym problemom – od polityki krajowej i zagranicznej, przez sprawy kultury, sportu, po np. wrażenia z podróży po Europie czy Azji

gospodarza programu. Wielką oglądalność zyskał np. *Dziennik* Davida Brinkleya w NBC czy magazyn *Zobacz to teraz* Edwarda R. Murrowa i Freda Friendly (CBS). W CBS pracowali wytrawni znawcy przedmiotu, otrząskani w komentowaniu najtrudniejszych wydarzeń oraz przeprowadzaniu ekscytujących wywiadów ze znakomitościami ówczesnego świata, czyli Walter Cronkite i Eric Sevareid. ABC miało świetnego publicystę i gawędziarza Howarda K. Smitha.

niemcoznawczej (m.in. *Niemcy w Europie*, *Spadkobiercy Rzeszy*, *Nie przeczwyciężona przeszłość*).

Obydwoj prezentowali profesjonalizm i powściągliwość komentatorską, zwłaszcza gdy chodziło o czołobitność wobec Związku Radzieckiego i obowiązujący dziennikarzy sceptycyzm wobec polityki Zachodu.

Jeszcze o niemieckich klimatach

Nie sposób nie przypomnieć także Henryka Kollata, w latach 70. korespondenta TVP w Berlinie, którego

Karol Małcużyński

Karol Małcużyński

Karol Małcużyński 1962

Dziennikarstwo telewizyjne w Ameryce dalekie było (i nadal jest) od anonimowości. Przeciwnie – zawsze opierało się na indywidualnościach. Niekiedy równało się aktom odwagi osobistej. Bywało związane z ryzykiem i mogło dla dziennikarza skończyć się katastrofą.

PAN Z MISIEM

Nawet w komunikatach meteorologicznych ważne jest – kto mówi, jak mówi i jak wygląda. Tę amerykańską lekcję starała się odrobić nasza telewizja. Starszym telewidzom publicystyka zagraniczna kojarzy się głównie z osobą Karola Małcużyńskiego – jego twarzą (olimpijski spokój!), głosem, ze starannie wyważonymi komentarzami (rzadko dawał po sobie poznać, po czyjej stronie jest jego sympatia) i stojącym przed nim na biurku pluszowym misiem. Ten miś ocieplał wizerunek prowadzącego, który – choć bardzo powściągliwy w ekranowym sposobie bycia i pozbawiony minoderii – dość szybko stał się telewizyjną osobowością. Przez jedenaście lat (1965 – 1976) prowadził sobotni *Monitor* na zmianę z Edmundem Męclewskim.

Obaj byli znanymi komentatorami międzynarodowymi. Małcużyński relacjonował proces w Norymberdze, pisał teksty do Polskiej Kroniki Filmowej, był radcą prasowym ambasady polskiej w Londynie. Był też posłem VII i VIII kadencji – jako jeden z nielicznych wstrzymał się od głosu nad ustawą o szczególnych regulacjach prawnych w okresie stanu wojennego i wygłosił słynne przemówienie krytyczne wobec akceptującej postawy posłów w tej sprawie.

Edmund Męclewski, związany z Poznaniem, miał utrwaloną renomę znawcy problematyki niemieckiej. Przed wojną pracował w *Kurjerze Poznańskim*, w czasie okupacji należał do tajnego Zrzeszenia Ziemi Zachodnich, działał w konspiracyjnej prasie. Po wojnie został redaktorem naczelnym Zachodniej Agencji Prasowej, potem korespondentem Polskiego Radia w NRD i Berlinie Zachodnim. Wydał kilka książek o tematyce

profesjonalizm i operatywność organizowały znaczny odcinek publicystyki międzynarodowej w telewizji. Pochodził z rodziny od pokoleń zasiedziały w Poznaniu. W Poznaniu zaczynał pracę zawodową i może z tego powodu wyjątkowo dobrze rozumiał problemy niemieckie w całym ich skomplikowaniu. Pisał i mówił o nich z podziwu godną wnikliwością, bez zacierzenia ówczesnych ideologów propagandy. Starał się być rzetelny i w miarę możliwości neutralny.

Oprócz codziennej pracy sprawozdawczej w 1972 roku przygotował też dwa filmy dokumentalne fundamentalne dla zrozumienia przemian dokonujących się w mentalności zachodnich Niemców i w demokratycznych obyczajach tego regionu Europy: *NRF w godzinie wyboru* i *NRF w godzinie ratyfikacji*.

Polska telewizja miała szczęście do ekspertów problematyki niemieckiej, którzy stanowili prawdziwą elitę dziennikarską wśród korespondentów i komentatorów zagranicznych.

Wizualne ubóstwo pierwszych lat ówczesnej telewizji powodowało, że większość czasu przeznaczanego na publicystykę międzynarodową wypełniało to, co określano mianem „gadających głów”. Z czasem dofinansowanie tej sfery działalności spowodowało, że w zagranicznych stolicach pojawiły się ekipy filmowe i tematyka międzynarodowa zyskała na atrakcyjności. Całkiem atrakcyjny był na przykład *Monitor*. Jak rasowy magazyn proponował aktualne materiały ze świata opatrzone krótką informacją czy celnym komentarzem. Doceniano fachowość i elegancki sposób bycia gospodarzy. Obaj robili wrażenie światowców, bo też i byli światowcami. Obaj też z racji swoich wcześniejszych, przedtelewizyjnych osiągnięć wydawali się bardziej od innych niezależni, obdarzeni większą odwagą i autorytetem. Czy tak było rzeczywiście? W pewnym stopniu tak. Rozszerzali więc bariery dziennikarskich swobód na tyle, na ile było to możliwe.

BARBARA KAŻMIERCZAK

— ■ — ■ —

DOGONIĆ TORNADO
 USA 2007-2012
 EMISJA: ANIMAL PLANET

DOGONIĆ TORNADO

Film nosił tytuł *Twister*, powstał w 1996 roku i był światowym przebojem: każdy dolar wydany na produkcję zwrócił się pięciokrotnie. *Twister* po angielsku znaczy *krętacz*, ale także *tornado* i tego zjawiska pogodowego film dotyczył.

Holenderski reżyser Jan De Bont umie budować napięcie, co pokazał, realizując thriller *Niebezpieczna szybkość*. Ale nawet najbardziej demoniczny i zacięty Dennis Hopper terroryzujący pasażerów miejskiego autobusu to nic w porównaniu z siłami natury. *Twister* bowiem bardzo malowniczo opowiada o sezonie tornad w Stanach Zjednoczonych.

Sezon tornad zaczyna się na przełomie kwietnia i maja, kończy zaś wczesną jesienią. To wówczas tzw. Aleją Tornad – od Teksasu i Oklahomy po Południową Dakotę – potrafi przejść nawet od 300 do 1500 trąb powietrznych, niszcząc wszystko, co napotka po drodze. De Bont pokazał to bardzo malowniczo, choćby skupiając się – przez moment – na latającej krowie. Farmerzy wiedzą, co robić: gdy widzą nadciągającą trąbę powietrzną, kryją się w specjalnych schronach, wybudowanych na podwórzach lub pod domami.

Ale nie wszyscy szukają schronienia. Gdy nadchodzi tornado, na jego drodze stają łowcy burz, wyposażeni w potężne samochody i instrumenty pomiarowe. Ruszają w niebezpieczny pościg – każdy pomiar przybliży do poznania istoty tego zjawiska pogodowego: częstego, a jeszcze przecież nie do końca rozpoznanego. Być może, dzięki nim uda się kiedyś okiełznać wiatr, a na pewno zminimalizować sięgające miliardy dolarów roczne straty.

Sean C. Casey ma dziś 50 lat, z czego połowę spędził za kamerą. Pracuje dla firmy IMAX, specjalizującej się w budowie wielkoformatowych kin 3D i w produkcji stosownych dla nich filmów. Zaczynał od filmowania dzikich zwierząt w parku Serengeti i na Alasce 20 lat temu, a w 2004 roku przyszło mu fotografować film *Sily Natury* – o erupcjach wulkanów, trzęsieniach ziemi

i tornadach właśnie. Casey połknął bakcylią każdego ścigać trąby powietrzne i od tej pory bez reszty poświęcił się temu tematowi.

Serial *Dogonić tornado* powstawał w latach 2007-2012, stanowiąc rodzaj dokumentalnego reality show. Trzy trzyosobowe zespoły łowców burz stawiają przed sobą różne cele, ale jednocześnie rywalizują między sobą: komu uda się więcej osiągnąć. Więcej w tym przypadku znaczy: wjechać w środek tornada, wysłać w niebo więcej sond badawczych, nakręcić lepsze ujęcie, wreszcie – ocalić życie i warty dziesiątki tysięcy dolarów sprzęt. W jakiś sposób przypomina to wyścig monster trucków: panowie poruszają się potężnymi samochodami, które w określonych sytuacjach można osadzić w miejscu, by w oku tornada wykonać określone zadanie. Poza kamerami umieszczonymi w pojazdach i skrzętnie rejestrującymi zachowania ekip załogi filmowane są z zewnątrz – tak, by widzowie wiedzieli, w jakich warunkach pracują. Do tego dochodzą niezwykle efektowne ujęcia burz, piorunów i trąb powietrznych. Nawet jeśli to wszystko ogląda się z bezpiecznego miejsca przed telewizorem, adrenalina rośnie sama z siebie: nie ma wątpliwości, dlaczego łowcy burz wybrali ten śmiertelnie niebezpieczny sport.

Z czasem jednak oglądanie niszczycielskiej siły przyrody spowszedniało producentom, którzy woleli skupić się na konfliktach wewnątrz zespołów – gorzkich, choć w jakiś sposób naturalnych. Wtedy łowcy burz wycofali się z serialu. Szkoda, bo choć wyglądają jak dorośli chłopcy wykonujący ekwilibrystykę na trzepaku, ich rola w badaniu przyrody jest niebagatelna.

KONRAD J. ZARĘBSKI

WSZYSTKO CO NAJWAŻNIEJSZE W POLSKIM KINIE

wywiady, raporty, relacje, komentarze

KONCERCIK TAKI

Kiedy zaczyna się polski film telewizyjny? A może było coś przed nim – jakieś próby i eksperymenty, o których warto pamiętać? – Okazuje się, że tak. Historia własnej produkcji filmowej TVP jest starsza, niż się wydaje...

Polski film telewizyjny lat pięćdziesiątych? Wykluczone, absolutnie wykluczone. Czyżby? - Coś jednak wtedy powstało. Oczywiście, w tamtym czasie i w ówczesnych realiach nie mogło to być nic okazałego. Rozdział kompetencji między kinematografią a telewizją sprawiał, że ta ostatnia nie pretendowała jeszcze do rangi profesjonalnego producenta filmów. Na własne potrzeby kręcono tylko na „szesnastce” newsową i reporterską bieżączkę. Taka produkcja, owszem. Ale serial? telenowela? godzinny film fabularny? cykl? Mowy nie było, aby w grę wchodziło coś większego, kosztownego i dłuższego, niż tania krótkometrażówka – jeden, co najwyżej dwa akty.

Nie zapominajmy jednak, jak wielkie były ambicje rodzimych twórców pracujących dla telewizji. To one sprawiły, że przy placu Powstańców Warszawy rychło zakiełkowała myśl o uruchomieniu własnej produkcji filmowej. Potrzeba, jak wiadomo, jest matką wynalazków. Prapoczątek rodzimemu filmowi telewizyjnemu dała... katastrofa ze spektaklem Teatru Telewizji. Kiedy okazało się, że trzeba go uratować emisyjnie, w ciągu kilku dni nakręcono jego wersję filmową pt. *Karnawał warszawski*. Był rok 1955 (!).

Kilka lat później, na długo przed założeniem ZPFT (Zakładu Produkcji Filmów Telewizyjnych (1960)), szansę dostał najpierw młody dokumentalista, Kazimierz Karabasz. To on, według pomysłu Janiny Fiszer, nakręcił dla telewizji film zatytułowany *Warszawianki*, w którym grupa kobiet opowiadała o swoich związkach z miastem. Dokument ten, podobnie jak *Karnawał warszawski*, niestety, się nie zachował.

Wkrótce potem, we współpracy realizacyjnej z Wytwórnią Filmów Dokumentalnych Telewizja Polska uruchomiła produkcję cyklu pod tytułem *Koncert*

Telewizyjny. Pomysł był prosty: w formie osobnych krótkich metraży pokazać, co ciekawego i wartościowego dzieje się w naszym życiu artystycznym tamtej doby. Zadania podjęli się fachowcy: wytrawny operator i reżyser Władysław Forbert, utalentowany młody reżyser po łódzkiej Szkole Filmowej, Jerzy Gruza, znakomita scenograf Xymena Zaniewska. Operatorem kamery był Franciszek Kądziołka, montowały Halina Prugar i Ludmiła Niekrasowa. Produkcją kierował Zygmunt Rybarski. Całość firmowały wspólnie: TVP i WFD.

Do realizacji cyklu wybrano grono: tancerzy, pianistów, wiolinistów, śpiewaków i piosenkarek – wszyscy z najwyższej półki. Fragment ze suity baletowej Sergiusza Prokofiewa *Romeo i Julia* zatańczyli: Olga Sawicka („pierwsza dama polskiego baletu”) i Bogdan Bulder. Osobny recital przed kamerą dała znakomita skrzypaczka Wanda Wiłkomirska. Wystąpili też renomowani pianiści, profesorowie akademii muzycznych: Janina Baster (Sors) i Janusz Dolny. Inną atrakcją cyklu *Koncert telewizyjny* stał się występ słynnego barytona Andrzeja Hiolskiego.

W czasach, gdy nikt nie mówił o teledyskach ani wideoklipach, autorzy cyklu zaprezentowali w swoich filmach popularne piosenkarki: Jadwigę Prolińską (*Pójdę na Stare Miasto*,

Każda miłość jest pierwsza) oraz Sławę Przybylską, która tyle, co podbiła serca milionów słuchaczy piosenką *Pamiętasz, była jesień* zaśpiewaną w filmie Wojciecha Jerzego Hasa *Pożegnania* (1958).

Jak z tego wynika, polski film telewizyjny zaczynał od razu z wysokiego poziomu warsztatowego: stawiając nie tylko na „oglądalność” (w roku 1959 telewizor w polskich domach był jeszcze rzadkością), lecz na kontakt ze sztuką z prawdziwego zdarzenia.

MAREK HENDRYKOWSKI

Wanda Wiłkomirska

AKADEMIA PANA ANDRZEJA

Andrzej Wajda był nie tylko znakomitym reżyserem, ale także niezwykle sprawnym i skutecznym – mówiąc najogólniej – organizatorem życia filmowego.

Przez ponad dekadę prowadził Zespół Filmowy „X” (1972-1983), gdzie zadebiutowali czołowi twórcy kina moralnego niepokoju. Podczas burzliwego przełomu lat 70. i 80. piastował funkcję prezesa Stowarzyszenia Filmowców Polskich (1978-1983) oraz przewodniczącego Polskiej Federacji Dyskusyjnych Klubów Filmowych (1978-1981), od 1989 roku, czyli od czasu transformacji ustrojowej, był członkiem Komitetu Kinematografii. W 2001 roku założył Mistrzowską Szkołę Reżyserii Filmowej, której 15. urodzin – niestety – nie doczekał.

Kiedy przed kilkunastoma miesiącami, przygotowując wydawnictwo z okazji 90. urodzin Andrzeja Wajdy, miałem przyjemność słuchać długich opowieści Mistrza o jego krakowskich ścieżkach, zrozumiałem, skąd się wzięła Szkoła, dlaczego – pomimo nawalu pracy – tak bardzo chciał ją powołać do życia. Często mówi się, że chętnie otaczał się ludźmi młodymi, że lubił się dzielić swoją wiedzą i umiejętnościami – wreszcie, że sam wiele z takich spotkań czerpał, to prawda. Ale inny trop wydaje mi się ważniejszy. Wajda jest absolwentem Łódzkiej Szkoły Filmowej, lecz to nie ta słynna uczelnia uznawana do tej pory za jedną z najlepszych na świecie, gdzie nauczył się filmowego rzemiosła, okazała się w pełni jego szkołą. Myślę, że to,

czego się nauczyłem, to, co przemyślałem, to, czego się dowiedziałem o sztuce, to w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Niezależnie od wszystkich konfliktów, niezależnie od oceny naszych profesorów, tu się mówiło o sztuce, tu się myślało tymi kategoriami. Natomiast Szkoła Filmowa to już była szkoła techniczna, to już były rozmowy o tym, jak zrobić film. Jak znaleźć się w tej sytuacji politycznej, jak taki czy inny temat pokazać na ekranie. Wszyscy malowaliśmy kwiaty, martwe natury. Salaterka z wiśniami była nieodzownym rekwizytem pracowni, a Andrzej Wróblewski się odwrócił i malował wiadro z węglem oraz piec – wspominał po latach. I to właśnie ten powojenny czas spędzony w krakowskiej Akademii, przyjaźń z Wróblewskim, a nie późniejsze

studia w Łódzkiej Szkole Filmowej, ukształtowały go jako artystę. *W Łodzi nauczyłem się, jak trzymać kamerę, ale jako artysta narodziłem się w Krakowie* – wyznał mi tuż przed dziewięćdziesiątymi urodzinami.

I wydaje się, że z tych właśnie doświadczeń młodości, a także tych późniejszych – gdy kierował legendarnym Zespołem „X” – narodziła się Mistrzowska Szkoła Reżyserii Filmowej Andrzeja Wajdy. Szkoła, w której nie ma wykładów, seminariów, referatów, a realizuje się konkretne projekty twórcze. Szkoła, która jest bardziej zespołem twórczym, niż uczelnią artystyczną. Szkoła, w której opętani kinem młodzi ludzie mogą realizować – pod dyskretnym okiem wspaniałych artystów z Wojciechem Marczewskim i Marcelem Łozińskim na czele – swe filmowe marzenia.

A efekty? W ciągu piętnastu lat w Szkole Wajdy (w 2011 roku, kontynuując jej misję, Wajda i Marczewski powołali studio produkcyjne – Wajda Studio) zrealizowano ponad 80 filmów fabularnych i dokumen-

talnych, a także ponad 200 etiud. Pokazywano je i nagradzano na wielu prestiżowych festiwalach, m.in. na Berlinale, w San Sebastian, Karlowych Warach, na Hot Docs, IDFA i DOK Leipzig. To w Szkole Wajdy powstała Joanna Anety Kopacz, uhonorowana oscarową nominacją oraz kilkudziesięcioma innymi festi-

walowymi trofeami, *Paparazzi* Piotra Bernasia, nominowane do Europejskiej Nagrody Filmowej, *Komunia* Anny Zameckiej, nagrodzona przez FIPRESCI w Locarno, czy *Superjednostka* Teresy Czepiec, obsypana trofeami w tak egzotycznych miejscach, jak m.in. Sao Paulo i Pernambuco. Bo Wajda School & Studio to właśnie taka „superjednostka”, w której z programami Dok Pro (dokument), Studio Próba (fabuła), Script (scenariusz) sąsiadują: Przedszkole Filmowe (dla licealistów i studentów pierwszych lat studiów), Development Kreatywny (dla producentów filmowych) i Online Kamera (studiowanie internetowe, bez dojeżdżania do uczelni).

JERZY ARMATA

Andrzej Konopka

Andrzej Zieliński

Aleksandra Popławska i Grzegorz Damięcki

WATAHA 2

W obsypanych śniegiem Bieszczadach zakończyła się, trwająca od 9 października 2016 roku, realizacja zdjęć do sześciu odcinków, drugiego sezonu jednego z najgłośniejszych seriali firmowanych przez polski oddział HBO.

Scena zbiorowa

Anita Jancja

Maciej Mikołajczyk

Drugi sezon *Watahy* to opowieść o niekończącej się ucieczce, tej rozumianej dosłownie, fizycznej, ale i tej emocjonalnej, od bolesnej przeszłości. To opowieść o tym, że jeśli nie konfrontujemy się z przeszłością, nie jesteśmy w stanie się od niej uwolnić. Okazuje się, że jest ona najgorszym więzieniem, że gdy jest nierozliczona, zawsze wraca, infekując teraźniejszość i przyszłość – mówi Bogumił Lipski, producent serialu ze strony HBO. I dodaje:

Akcja serialu rozpoczyna się cztery lata po wydarzeniach pierwszego sezonu. Chcieliśmy zachować autentyczny upływ czasu.

Rebrow (Leszek Lichota) ukrywa się w bieszczadzkiej głuszy, oficjalnie jest poszukiwany. Po odkryciu makabrycznej zbrodni na granicy prokurator Dobosz (Aleksandra Popławska) otrzymuje zadanie poprowadzenia śledztwa i z dużymi obawami wraca w Bieszczady. Markowski (Andrzej Zieliński) twardą ręką trzyma watahę, zyskał zaufanie swoich podwładnych, ale sprawy sprzed lat nie dają mu spokoju.

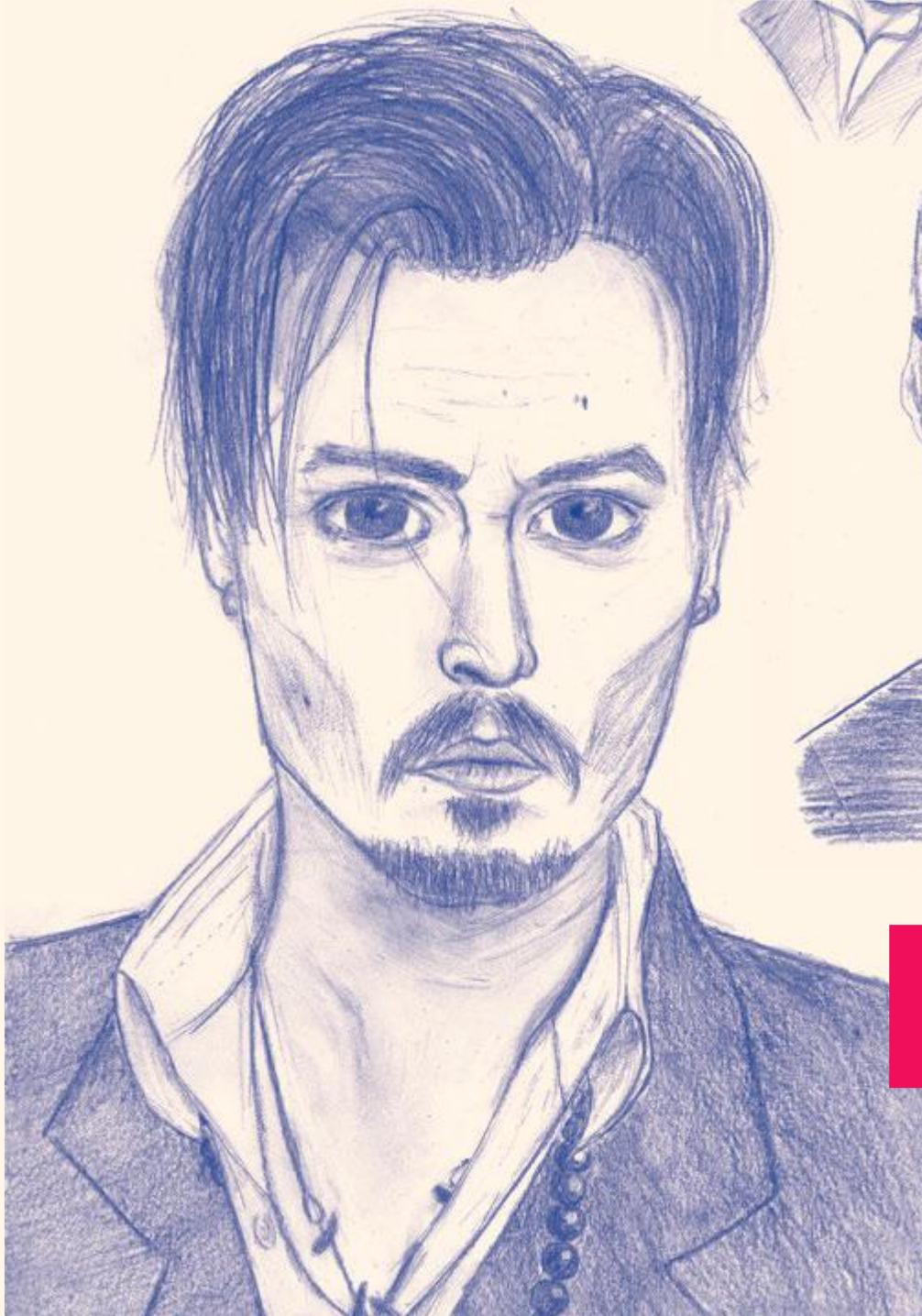
W serialu pojawią się ponownie również Dagmara Bąk, Maciej Mikołajczyk, Jacek Lenartowicz, Jarosław Boberek, Anita Jancja Prokopowicz, Mariusz Saniterlik i Jacek Beler. W nowe postaci wcielią się Andrzej Konopka, Małtylda Damięcka, Helena Norowicz, Piotr Żurawski, Grzegorz Damięcki, Weronika Humaj oraz ukraińska aktorka Anna Donchenko.

Autorami scenariusza do drugiego sezonu są Piotr Szymanek (head writer), Marta Szymanek, Katarzyna Tybinka oraz Bartosz Janiszewski.

Za reżyserię odpowiadali Kasia Adamik (*Boisko bezdomnych*, *Wataha I*, *Amok*) oraz Jan P. Matuszyński (*Deep Love*, *Ostatnia Rodzina*). Autorem zdjęć był ponownie Tomasz Augustynek. Producentami ze strony HBO Polska są Bogumił Lipski i Izabela Łopuch (executive producer). Producentem nadzorującym z ramienia HBO Europe jest Johnathan Young. Producentami ze strony ATM GRUPA są Artur Kowalewski i Andrzej Muszyński.

Premiera drugiego sezonu *Watahy* zaplanowana jest na jesień tego roku w HBO i HBO GO. (ani)

**57. KRAKOWSKI
FESTIWAL
FILMOWY
57th KRAKOW
FILM
FESTIVAL**

28.05 — 4.06.2017
krakowfilmfestival.pl

Z dala od czerwonych dywanów przedstawiamy filmy ukazujące osobiste spojrzenia na świat i współczesnego człowieka. Za twarzą każdego kryje się zawsze inna historia. Każdą historię można opowiedzieć na wiele sposobów.

Producent:

Współorganizator:

Projekt zrealizowany przy wsparciu finansowym:

KALENDARIUM

3-13.05	MONACHIUM, DOKfest Int. Documentary Film Festival
11-16.05	OBERHAUSEN, 63. Internationale Kurzfilmtage
12-21.05	WARSZAWA, 14. Docs Against Gravity Film Festival
17-28.05	CANNES, 70. Festival International du film
22-24.05	SOPOT, Konferencja PIKE
28.05-4.06	KRAKÓW, 57. Karkowski Festiwal Filmowy

TWIN PEAKS POWRACA

18-częściowy serial *Twin Peaks* zadebiutuje 22 maja w HBO trwającą dwie godziny premierą. Napisany i wyprodukowany przez Davida Lyncha i Marka

Frosta ze wsparciem producentki Sabrina S. Sutherland nowy *Twin Peaks* został w całości wyreżyserowany przez Davida Lyncha. Serial będzie miał swoją premierę w ramach HBO Europe na antenach HBO w Polsce, Rumunii, Czechach, na Słowacji i na Węgrzech, w Bułgarii, Mołdawii, Słowenii, Chorwacji, Serbii, Kosowie, Czarnogórze, Macedonii oraz Bośni i Hercegowinie.

Twin Peaks to jeden z najbardziej przełomowych i wpływowych seriali telewizyjnych wszechczasów. Nowa produkcja SHOWTIME® zaczyna się dwadzieścia pięć lat po tym, jak mieszkańców osobliwego miasteczka zszokowała wiadomość, że uroczą Laura Palmer została zamordowana.

W niezwykle wyczekiwanym nowym *Twin Peaks* widzowie zobaczą wielu znanych, powracających członków obsady, włącznie z Kylem MacLachlanem jako specjalnym agentem FBI. W serialu pojawi się również wiele nowych postaci. ■

SAMUNG QLED TV OFERUJE WIĘCEJ

Jesteś fanem filmów i seriali? A może lubisz śledzić sportowe zmagania na dużym ekranie i w doskonałej jakości? Teraz z nowym telewizorem QLED TV dostaniesz więcej. Dzięki Elite Smart Pack w prezencie otrzymasz dostęp do najlepszych emocji. Jest to specjalny pakiet przygotowany z myślą o użytkownikach Samsung QLED TV, którzy wraz z nowym telewizorem otrzymają w prezencie – na wiele miesięcy – dostęp do tysięcy filmów, seriali i wydarzeń sportowych, oferowanych za pośrednictwem najpopularniejszych w Samsung Smart TV aplikacji.

To pierwszy w Polsce tak atrakcyjny, wielomiesięczny pakiet, który daje widzom wolność wyboru i uwalnia od ramówki. Sami decydujemy, co i kiedy oglądamy – zawsze w najlepszej jakości.

W ramach Elite Smart Pack w Samsung Smart TV widzowie otrzymują dostęp do: HBO GO (na 3 miesiące), ELEVEN SPORTS (na 6 miesięcy), FilmBox Live (na 6 miesięcy), VOD.pl (na 6 miesięcy) oraz Player (na 6 miesięcy). ■

AWANSE/TRANSFERY/ ODEJŚCIA

► Od kwietnia br. obowiązki dyrektora programowego kanału Zoom TV przejął Rafał Freyer, odpowiedzialny dotychczas za program Kino Polska Muzyka. Rafał Freyer z Kino Polska TV związany jest od października 2014 roku.

► W związku z otwarciem przez Zee Entertainment Enterprises Limited biura w Polsce, stanowisko country managera & business head Poland objął Paweł Kolasa. Do jego zadań należy tworzenie polskiej wersji Zee One, a także prowadzenie i rozwój biznesu w Polsce. Ramówka stacji zostanie dopasowana do polskiego rynku, a nad jej stworzeniem pracuje polski zespół.

► Ewa Latkowska przejęła zarządzanie wszystkimi kanałami telewizyjnymi, należącymi do Grupy ZPR Media, gdzie trafiła w październiku 2016 roku, zostając dyrektorem operacyjnym w pionie telewizyjnym. Wcześniej przez 20 lat pracowała w TVP, gdzie pełniła m.in. funkcję zastępcy dyrektora ds. ekonomicznych Programu 2 TVP oraz p.o. dyrektora Programu 2. ■

60 MINUT W STUDIO MUNKI

W 2017 roku odbędzie się pilotażowa edycja programu „60 Minut” Studia Munka działającego przy Stowarzyszeniu Filmowców Polskich. Powstaną w nim dwa godzinne filmy o tematyce współczesnej. Partnerem i koproducentem filmów realizowanych w ramach programu jest telewizja Canal+. Nabór trwa do 30 czerwca 2017 roku.

Programem kierować będzie Rada Artystyczna, w skład której wchodzić będą reżyserzy Agnieszka Smoczyńska, Jan Komasa, Michał Rogalski, dyrektor artystyczny Studia Munka-SFP Jerzy Kapuściński oraz Alicja Gancarz – przedstawicielka Canal+. *Ideą projektu jest przyspieszenie kariery filmowej najzdolniejszych studentów i absolwentów szkół filmowych w Polsce* – mówi Jerzy Kapuściński.

Program skierowany jest do reżyserów, którzy nie ukończyli 40 lat. Zgodnie z regulaminem swoje scenariusze mogą składać absolwenci studiów reżyserskich i realizatorskich szkół filmowych lub artystycznych będący przed pełnometrażowym debiutem fabularnym lub twórcy, którzy nie mają formalnego wykształcenia filmowego, ale są reżyserami co najmniej dwóch krótkometrażowych filmów fabularnych i nie zrealizowali jeszcze pełnometrażowego debiutu.

Budżet każdego filmu w „60 Minutach” wynosić będzie około jednego miliona złotych brutto. Tytuły wyprodukowane w ramach programu będą emitowane w telewizji. Planowane są także ich premiery kinowe. Tegoroczna edycja ma charakter pilotażowy – jeśli format i założenia się sprawdzą, Studio Munka-SFP przewiduje kontynuację programu przez kolejne lata. ■

REPLAY TV W UPC POLSKA

UPC Polska ruszył z nową ofertą, której integralną częścią będzie innowacyjna usługa – Replay TV. Pozwala ona klientom na oglądanie ulubionych programów telewizyjnych do siedmiu dni wstecz, zapewniając im jeszcze więcej wrażeń i swobody w korzystaniu z ulubionej rozrywki, kiedy tylko zechcą. To kolejny przykład na to, że UPC oferuje klientom więcej korzyści, dzięki ciągłym inwestycjom w rozwój cyfrowych usług i technologii najwyższej jakości.

W nowej ofercie UPC stawia na elastyczność, dając klientowi możliwość wyboru umowy bez zobowiązań lub na czas określony. Zawiera ona także innowacyjny dekoder Horizon z najnowszą wersją oprogramowania, dzięki której menu zyskuje nowy, bardziej przejrzysty i przyjazny wygląd oraz bardziej intuicyjną nawigację. W pakiecie klient znajdzie też dodatkowe usługi, jak wyróżniana nagrodami telewizja mobilna Horizon Go, którą może oglądać w dowolnym miejscu, wypożyczalnia filmów i seriali MyPrime oraz pakiet premium Mega Sport.

Replay TV pozwala klientom UPC na oglądanie programów wyemitowanych na ponad 90 kanałach nawet do siedmiu dni wstecz lub obejrzenie od początku programu, którego emisja trwa. Dzięki temu użytkownicy mogą kształtować własną ramówkę i mieć jeszcze większą swobodę w korzystaniu z cyfrowej telewizji. UPC planuje poszerzać liczbę kanałów, na których usługa będzie dostępna.

Frans-Willem de Kloet, prezes UPC Polska: *Replay TV to przełomowa usługa, która pozwoli każdemu obejrzeć ulubiony program w dowolnym momencie, zapewniając dzięki temu jeszcze więcej swobody. Dotychczas udostępniliśmy ją już licznyemu użytkownikom platformy Horizon, którzy bardzo pozytywnie wypowiadali się o swoich doświadczeniach. Pozwala ona kształtować telewizję według swoich potrzeb. Tym samym UPC wyznacza rynkowe trendy i wprowadza widza w erę telewizji przyszłości. Tym bardziej cieszę się, że możemy ją teraz zaoferować naszym polskim klientom.* ■

NAGRODY DLA HBO EUROPE

HBO Europe zdobyło 2 nagrody PromaxBDA dla spotów promocyjnych seriali HBO Europe: *Pakt* i *Złote życie*.

Teaser do drugiego sezonu polskiej produkcji HBO *Pakt* zdobył srebro w kategorii najlepszy spot promocyjny do serialu telewizyjnego. Spot według scenariusza agencji Brain został przygotowany przez dział Creative Services HBO Europe i wyprodukowany przez Telemark. Oba sezony serialu *Pakt* można oglądać w HBO GO.

Złoto w kategorii najlepsza kampania programu telewizyjnego otrzymała seria spotów do drugiego sezonu serialu *Złote życie* wyprodukowanego przez HBO Europe na Węgrzech. Drugi sezon serialu *Złote życie* będzie można oglądać od 2 kwietnia w HBO GO.

PromaxBDA Europe to organizacja, która nagradza wyróżniające się kampanie, spoty promocyjne, a także innowacje w obszarze mediów społecznościowych zrealizowane w ciągu ostatniego roku. Jurorzy wybierają najlepsze działania promocyjne mające na celu budowanie marek kanałów telewizyjnych wśród widzów na terenie Europy. PromaxBDA to wiodące europejskie wydawnictwo w dziedzinie marketingu rozrywki i designu. ■

MISJA PIES W TVN STYLE

Psy kochają bezwarunkowo i na swój sposób codziennie okazują swoją wierność i przywiązanie. Mimo że my również kochamy swoje psy, to nie zawsze potrafimy zinterpretować ich zachowania. *Misja Pies* skierowana jest do wszystkich, którzy nie do końca radzą sobie z wychowaniem swoich czworonogów i chcą lepiej zrozumieć psi język.

Program *Misja Pies* pokazuje, że nie ma złych psów – są tylko niedoświadczeni właściciele. To ludzie, ucząc psy, często popełniają błędy, których konsekwencją jest niewłaściwe zachowanie czworonogów. Z pomocą takim rodzinom wyrusza znana miłośniczka psów i działaczka na rzecz wszystkich zwierząt – Joanna Krupa. Towarzyszą jej zwierzęca behawiorystka Aneta Awtoniuk i lekarz weterynarii Franek Paško. ■

REKLAMA ■

PROJEKTOWANIE WNĘTRZ

WWW.KOŁODZIEJSZMYT.COM

BIURO@KOŁODZIEJSZMYT.COM

KOŁODZIEJ & SZMYT

UL. WORONICZA 31/180 WARSZAWA

+ 603 674 590

KOLEJNA NAGRODA DLA HEJ, DUGGEE!

Po nagrodzie BAFTA za Najlepszy Film Animowany dla dzieci, otrzymanej w listopadzie ubiegłego roku, wyprodukowany przez BBC Worldwide i Studio AKA program *Hej, Duggee!* został uhonorowany podczas ceremonii MIPTV prestiżową międzynarodową nagrodą Emmy Kids Award w kategorii programów dla przedszkolaków.

Hej, Duggee! to animowany serial pełen radości, nauki i odkrywania. Tytułowy bohater to wielki, uroczy, brązowy pies, który prowadzi Klub Małego Zucha – miejsce, gdzie dzieci mogą brać udział w wielu ciekawych zajęciach, przeżywać przygody i zdobywać odznaki za kolejne osiągnięcia. Członkowie klubu świetnie się bawią, a Duggee uczy ich, na czym polega odpowiedzialność, praca w grupie, podejmowanie rozsądnego ryzyka i – co najważniejsze – samodzielne myślenie!

»*Hej, Duggee!*« to miejsce, gdzie dzieci bawią się i uczą poprzez działanie. Niepowtarzalne poczucie humoru głównego bohatera sprawia, że program podoba się także dorosłym, dzięki czemu mogą oni wspólnie z dziećmi spędzić czas przed telewizorem. To wyjątkowy program i jestem bardzo szczęśliwa, że zdobył nagrodę Emmy – komentuje Henrietta Hurford Jones, Dyrektor działu dziecięcego w BBC Worldwide. ■

NAJLEPSZE SERIALE W NAJLEPSZEJ JAKOŚCI...

... pod takim hasłem Telewizja Światłowodowa wystartowała na początku kwietnia z promocją, w której klienci otrzymują pakiet HBO do 2 miesięcy w prezencie. Promocja trwa do końca maja tego roku. Dzięki niej abonenci Telewizji Światłowodowej będą mogli cieszyć się najlepszymi serialami i hitami kinowymi w jakości zapewnianej przez najbardziej zaawansowaną na rynku technologię. ■

ERICSSON I CHINA MOBILE W 5G

Firmy Ericsson i China Mobile wspólnie opracowały prototypową, inteligentną fabrykę obsługującą standard 5G, wykorzystującą plasterkowanie sieci (Network Slicing) – kluczową technologię 5G Core Network. Prototyp został przedstawiony w trakcie Mobile World Congress 2017 w Barcelonie. Pokaz przedstawia symulację linii montażowej w środowisku inteligentnej fabryki, możliwą dzięki połączeniu standardowych kontrolerów przemysłowych PLC z siecią 5G.

Efektom inicjatyw Made-in-China 2025 i Industry 4.0 stały się znaczne zmiany w chińskim sektorze produkcyjnym. Różne branże zaangażowały się w proces reindustrializacji, tym razem przy wykorzystaniu potencjału rozwiązań ICT.

Podstawę tej rewolucji przemysłowej stanowi wdrożenie niezawodnej i elastycznej warstwy komunikacyjnej, zdolnej do obsługi coraz większej alokacji przepustowości produkcji na żądanie oraz zachodzących zmian.

Technologie 5G, w połączeniu z kluczowymi technologiami ICT, takimi jak chmura, SDN i plasterkowanie sieci oraz najbardziej zaawansowaną technologią 5G New Radio (NR), będą kluczowym czynnikiem umożliwiającym rozwój inteligentnych fabryk w przyszłości. ■

VIACOM I VIDEOSTAR

Oferta platformy Videostar poszerzyła się o 11 kanałów z portfolio Viacom International Media Networks. Abonenci zyskują dostęp do najlepszych programów, seriali i filmów.

W pakietach Videostar pojawiły się stacje dziecięce (Nickelodeon, Nickelodeon HD i Nick Jr) będące w czołówce najpopularniejszych kanałów tego segmentu w Polsce oraz kanały muzyczno-rozrywkowe (MTV Polska HD, MTV Live HD, Viva Vh1, Vh1 Classic), na których widzowie znajdą swoją ulubioną muzykę i popularne programy rozrywkowe. W ofercie platformy znalazły się również stacje serialowe (Comedy Central HD, Comedy Central Family) emitujące najlepsze serie i programy komediowe oraz filmowy kanał Paramount Channel HD.

– Współpraca z firmą Viacom to dotychczas jeden z najważniejszych kontraktów w kilkuletniej już historii Videostar. Świadczy on o naszej konsekwencji, wiarygodności i potencjale – mówi Michał Suchoń, lider projektu. – Obecnie nasza platforma oferuje już 83 kanały telewizyjne i to nie jest nasze ostatnie słowo. ■

mif
Młodzi
i Film

www.mlodziifilm.pl

NOWY SERIAL TVN

Rozpoczęły się prace na planie nowego serialu medycznego TVN, *Diagnoza*. Życie głównej bohaterki to teraz czysta karta, musi zapisać ją na nowo, rozwiązując wiele tajemnic swojej historii. Pomoże jej w tym grupa charyzmatycznych lekarzy, którzy na co dzień z zaangażowaniem walczą o zdrowie pacjentów w śląskim szpitalu.

Główną bohaterką *Diagnozy* jest Anna Nowak (w tej roli Maja Ostaszewska), którą widzowie poznają w dramatycznych okolicznościach. Anna, na skutek wypadku, straci pamięć. Leżąc w jednym ze śląskich szpitali, pod troskliwą opieką lekarzy, a szczególnie dr Macieja Wolskiego (Maciej Zakościelny), będzie próbowała odzyskać swoje życie. Czy dowie się, kim jest, kogo kocha, na czym jej zależy? W miejscu, gdzie rozgrywają się ludzkie dramaty, zdeterminowana Anna stoczy walkę o siebie. Niestety pojawi się ktoś, kto zrobi wszystko, by Nowak nigdy nie poznała prawdy o swojej przeszłości...

Barwnym tłem dla odkrywania tajemnic głównej bohaterki będą poruszające losy pacjentów oraz oddani swojej pracy lekarze ze Specjalistycznego Szpitala w Rybniku. W każdym z odcinków z poświęceniem zaangażują się w walkę o zdrowie i życie chorych. Nie spodziewanie, historie te przywołają bolesne wspomnienia Anny i krok po kroku odsłonią kolejne karty jej przeszłości.

W nowej produkcji wystąpią też, m.in.: Magda Popławska, Michał Czernecki, Anna Smolowik, Aleksandra Konieczna, Sonia Bohosiewicz, Beata Ścibakówna, Antoni Królikowski, Józef Pawłowski oraz Aleksandra Adamska.

Za scenariusz odpowiada zespół scenarzystów – Agnieszka Krzyt, Wojciech Lepianka i Tomasz Titkow, pod kierunkiem Katarzyny Śliwińskiej-Kłosowicz. Kierownikiem produkcji jest Dagmara Bończyk. Od strony reżyserskiej nad serialem czuwają Xawery Żulawski i Łukasz Palkowski. Zdjęcia realizuje Tomasz Namiuk, za montaż odpowiada Piotr Kmiecik. Autorem scenografii jest Barbara Ostapowicz, a kostiumów – Dorota Williams. Muzykę do serialu skomponował Łukasz Targosz.

Zdjęcia do serialu potrwają do końca wakacji, a produkcja trafi na antenę jesienią br. ■

WP+SPORTKLUB+FIGHTKLUB

Grupa Wirtualna Polska oraz kanały telewizyjne Sportklub i Fightklub zawarły umowę, dzięki której użytkownicy serwisów WP otrzymają dostęp do ekskluzywnych treści wideo emitowanych na wyłączność w Sportklubie i Fightklubie. Dodatkowo, serwisy internetowe obu kanałów telewizyjnych będą dostępne w ramach serwisów należących do WP. Oznacza to, że domeny Sportklub.pl i Fightklub.pl będą automatycznie przekierowywały użytkowników na partnerskie strony serwisu WP SportoweFakty, gdzie na pasjonatów sportu codziennie będą czekać świeże unikatowe treści oraz nowe materiały wideo.

– *Bardzo cieszymy się, że udało się nam nawiązać współpracę ze Sportklubem i Fightklubem w tak szerokim wymiarze. Dzięki temu poszerzyliśmy portfolio kontentu wideo dostępnego dla naszego użytkownika. Rozwijamy ideę WP SportoweFakty nie tylko jako najlepszego serwisu sportowego w Polsce, ale również jako platformy, z której mogą korzystać nasi partnerzy* – ocenia Michał Kołodziejczyk, redaktor naczelny WP SportoweFakty. ■

GOLF CHANNEL ROŚNIE W SIŁĘ

Golf Channel Polska rozpoczyna współpracę z operatorami telewizji kablowej. Multimedia Polska i Vectra to pierwsi operatorzy cyfrowej telewizji kablowej, którzy do swojej oferty programowej włączyli nowy kanał sportowo-lifestylowy, w całości poświęcony golfowi.

Od 13 kwietnia br., abonenci cyfrowej telewizji kablowej Multimedia Polska mogą w pakietach Superbox i Maxbox na numerach EPG 133 – HFC oraz EPG 346 – IPTV, zobaczyć pełną ofertę programową sportowo-lifestylowego kanału Golf Channel Polska. Od 20 kwietnia Golf Channel Polska dostępny jest dla abonentów cyfrowej Vectry w pakiecie Sport na Ostro na pozycji EPG 216. To jedyny tego typu 24-godzinny kanał, który oferuje dostęp do emocji, rozrywki i wszechstronnych informacji na temat tej olimpijskiej dyscypliny sportu. To także jedyny w Polsce kanał, który prezentuje transmisje na żywo z najbardziej prestiżowej serii turniejów golfowych – PGA TOUR. Niesamowita energia, emocje sportowej rywalizacji, żywiołowy doping kibiców, piękno i różnorodność pól golfowych całego świata, a do tego bogata oferta programów szkoleniowych, rozrywkowych oraz informacyjnych czynią Golf Channel Polska unikatową ofertą. Program nadawany jest w jakości HD, przez całą dobę, z polskim komentarzem najlepszych rodzimych sprawozdawców sportowych, będących również prywatnie prawdziwymi pasjonatami golfa.

Po udanej premierze Golf Channel Polska na satelitarnej platformie Cyfrowego Polsatu i w internetowej ofercie IPLA, nadszedł czas na poszerzenie zasięgu. Od pierwszego dnia emisji otrzymujemy wiele pytań o dostępność kanału w ofercie operatorów sieci kablowych. Pierwszą dobrą wiadomość mamy dla abonentów cyfrowych usług firm Multimedia Polska oraz Vectra. Cieszę się z nawiązania współpracy ze ścisłą czołową polskiej branży komunikacji elektronicznej – mówi Marek Sowa, współzałożyciel i przewodniczący rady nadzorczej Golf Channel Polska. ■

STOPKLATKA^{tv}

Z NOWYM LOGO I OPRAWĄ GRAFICZNĄ

Po 3 latach obecności na rynku kanał filmowo-serialowy Stopklatka TV zmienia oprawę oraz logo. Przewodnym kolorem nowej oprawy Stopklatki TV jest żółty, obecny również w logotypie stacji. Logo jest nowoczesne, a jego koncepcja opiera się na oryginalnej modyfikacji fontu w poszczególnych literach. Ta sama czcionka pojawia się w oprawie anteny, a jej prosty krój podbija czytelność autopromocji. Znaną z poprzedniej oprawy grafikę 3D zastąpiły abstrakcyjne formy i animacja liter, nawiązująca do nowego logo. Oryginalne wykorzystanie typografii podkreślają mocne akcenty kolorystyczne – oprócz żółtego w dżinglach i zwiastunach pojawiają się m.in. fiolet oraz mięta.

– Nowa oprawa jest zdecydowanie bardziej uniwersalna i pozwala nam na efektywniejszą komunikację na antenie – mówi Beata Ryczkowska, dyrektor programowa Stopklatki TV.

– Postawiliśmy na soczyste kolory z neonowym błyskiem i ciekawe animacje, podkreślające klarowność nawigacji w zwiastunach. Mamy nadzieję, że nowa Stopklatka spodoba się widzom. Oczywiście pod tą zmienioną formą funkcjonuje nasza sprawdzona oferta programowa – wciąż można u nas znaleźć świetne kino, seriale i programy o filmie.

Nową identyfikację kanału przygotowali Maciej Bałauszko, Michał Czubak i Jarek Mankiewicz. Muzykę skomponował związany z kanałem Mateusz Janiszewski. ■

INNOVATION AWARD 2017 DLA WP

Cztery miesiące po uruchomieniu telewizji WP, Grupa Wirtualna Polska otrzymała najwyższe odznaczenie w kategorii „Innowacyjne media działania komercyjne – inne” za nowatorskie połączenia online'u z telewizją. W kategorii tej nagradzane są nowatorskie sposoby dotarcia do właściwych ludzi, we właściwym miejscu, o właściwym czasie.

W tym roku Jury pod przewodnictwem Witolda Ziobrowskiego, Wiceprezsa Grupy Neuca, wręczyło nagrody dla zwycięzców konkursu Innovation 2017 w trzech kategoriach konkursowych: Innowacyjny biznes, Innowacyjne doświadczenie oraz Innowacyjne media.

Kandydatury do nagród typowały osoby i firmy, które w poprzednich edycjach konkursu pełniły funkcje Przewodniczących konkursu oraz laureaci nagród specjalnych. Ostateczną decyzję podjęli tegoroczni jurorzy konkursu.

Innovation 2017 to merytoryczna, interdyscyplinarna inicjatywa branżowa dotycząca „nowych rzeczy w marketingu”, stanowiąca platformę wymiany myśli i doświadczeń. Ideą Innovation 2017 jest umożliwienie zaprezentowania innowacyjnych projektów i pierwszych testów rozwiązań oraz łączenie tych, którzy eksperymentują, szukając nowych wzorców działań marketingowych z tymi, którzy nie wiedzą, od czego zacząć. ■

ELITSERIEN NA WYŁĄCZNOŚĆ W ELEVEN SPORTS

Grupa ELEVEN SPORTS pozyskała na wyłączność prawa do transmitowania w Polsce meczów najlepszej zagranicznej ligi żużlowej, szwedzkiej Elitserien. Pierwsze relacje na żywo widzowie stacji zobaczą w maju, kiedy wystartuje sezon 2017.

W zmaganiach na torach Elitserien weźmie udział kilkunastu Polaków, na czele z takimi gwiazdami, jak: Bartosz Zmarzlik, Piotr Pawlicki, Maciej Janowski, Patryk Dudek, Jarosław Hampel, Adrian Miedziński, Piotr Protasiewicz czy Grzegorz Walasek. W składach ośmiu drużyn rywalizujących w Szwecji znajdują się również niemal wszyscy uczestnicy cyklu Grand Prix, w tym aktualny mistrz świata Greg Hancock i wicemistrz Tai Woffinden, a także Jason Doyle, Chris Holder, Niels-Kristian Iversen i Antonio Lindbäck. To sprawia, że Elitserien jest najlepszą zagraniczną ligą żużlową.

Sezon szwedzkiej Elitserien zaczyna się w maju i kończy w październiku. Po trwającym do sierpnia sezonie zasadniczym nastąpi faza play-off, która wyłoni mistrza kraju. W części zasadniczej ELEVEN SPORTS będzie pokazywać po jednym z wtorkowych meczów każdej kolejki. Tytułu bronić będzie drużyna Rospigarna Hallstavik, w barwach której występuje Robert Miśkowiak. ■

NOWA OFERTA TV ŚWIATŁOWODOWEJ

Telewizja Światłowodowa zdecydowała się na przebudowę i poszerzenie pakietów – oferta zyskała nowy kształt. Istniejące do tej pory dwa podstawowe pakiety kanałów (START oraz START+EXTRA HD) oraz siedem pakietów tematycznych, stały się podstawą do stworzenia czterech nowych pakietów: MINI, SMART, OPTIMUM oraz PLATINUM.

Do pakietów OPTIMUM i PLATINUM abonenci mogą dokupić pakiety premium: CANAL+, a także HBO (HBO HD, HBO2 HD, HBO3 HD) oraz Cinemax (z dwoma kanałami: Cinemax HD oraz Cinemax 2 HD) – tym samym zyskać dostęp do najbogatszej oferty filmowej i sportowej w najwyższej na rynku jakości, jaką daje technologia światłowodowa.

Po ponad 2 miesiącach sprzedaży widać, że hitem nowej oferty jest PAKIET SMART zawierający trzy kanały ELEVEN SPORTS. To duży wyróżnik nowej oferty – kanały Eleven u większości konkurentów Telewizji Światłowodowej oferowane są jako dodatkowo płatny pakiet premium. Dzisiaj to jedna z najlepszych ofert na rynku dla prawdziwych miłośników sportu. ■

KTO TO OGLĄDA?

TELEWIZJA Z SATELITY

Według Raportu *Monitor Satelitarny 2016* transmisja sygnału za pomocą technologii satelitarnej od lat pozostaje wiodącym sposobem odbioru telewizji. odbieranego bezpośrednio z satelity.

Spośród 253 milionów gospodarstw domowych w Europie aż 35 proc. korzysta z sygnału telewizyjnego odbieranego bezpośrednio z satelity. To wskaźnik znacznie przewyższający odbiór za pośrednictwem telewizji kablowej oraz naziemnej, które mają udział w rynku na poziomie 26 proc. Z kolei w ciągu ostatnich czterech lat istotnie zwiększył się udział IPTV, który wzrósł z 7 do 14 proc. Rola „telewizji IP” rosla w tym okresie głównie kosztem operatorów kablowych i naziemnych.

Dynamicznie wzrasta także zapotrzebowanie mieszkańców Starego Kontynentu na treści nadawane w wysokiej rozdzielczości. W okresie ostatnich pięciu lat niemal podwoiła się liczba gospodarstw domowych odbierających telewizję w jakości HD. Obecnie jest to 135 milionów odbiorców. Wiodącą infrastrukturą transmisji sygnału w tym segmencie również pozostaje satelita. Samych gospodarstw domowych odbierających HDTV bezpośrednio z satelity jest nieco ponad 51 milionów, co stanowi 38 proc. wszystkich gospodarstw odbierających telewizję w formacie HD. Spośród nich aż 78 proc. odbiera swoje kanały za pośrednictwem satelitów ASTRA.

Wyraźnie w tyle pozostają inne technologie dostarczenia treści w wysokiej rozdzielczości odbiorcom.

23% użytkowników HDTV odbiera telewizję kablową, 23% telewizję naziemną a 19% IPTV.

Siłą technologii satelitarnej jest także dosyłanie treści w najwyższej dostępnej jakości do niemal każdego zakątka świata. Bez ryzyka zakłóceń wywołanych np. warunkami pogodowymi czy też ukształtowaniem terenu. Z tej przyczyny operatorzy kablowi oraz IPTV na całym świecie chętnie uzupełniają swoją ofertę treściami nadawanymi przez satelity. Przykładem mogą być tutaj materiały, również w jakości UHD, transmitowane za pośrednictwem ASTRA 19.2E oraz ASTRA 23.5E. Aż 94 proc. operatorów kablowych i 90 proc. dostawców IPTV w Europie uwzględnia je w swojej ofercie.

Wyniki badania *Monitor Satelitarny 2016* wskazują również na rosnące zapotrzebowanie na treści w jakości Ultra HD. Od 2014 roku liczba widzów posiadających możliwość odbioru materiałów w jakości UHD / 4K potroiła się. Oznacza to, iż obecnie już co piętnasty Europejczyk może oglądać telewizję w jakości UHD. Wśród tych odbiorców blisko połowę (46 proc.) stanowią gospodarstwa domowe posiadające anteny do odbioru sygnału satelitarnego.

SES, właściciel między innymi satelitów ASTRA, pozostaje światowym liderem wśród operatorów

satelitarnych. Firma stale inwestuje w rozwój infrastruktury i zawiera nowe umowy handlowe, by zapewnić odbiorcom treści najwyższej jakości. W Europie kanały transmitowane za pośrednictwem satelitów ASTRA docierają do 156 milionów gospodarstw domowych. Obecnie z satelitów SES aż 34 stacje nadawane są w jakości UHD, co stanowi 50 proc. wszystkich kanałów tego typu.

SES inwestuje także w udoskonalanie i unowocześnianie swojej floty satelitarnej, zwiększając tym samym dotarcie do swoich odbiorców. Wyniesienie satelity SES-10 pod koniec marca 2017 roku przyczyni się do wzmocnienia pokrycia oraz znacznie zwiększy ilość dostępnych pojemności satelitarnych dla regionu Ameryki Łacińskiej. Z kolei planowane na drugi kwartał 2017 wyniesienie satelity SES-15 posłuży zbudowaniu dodatkowego zasięgu na terenie Ameryki Północnej, Ameryki Łacińskiej oraz na Karaibach. Umożliwi to także dostarczanie satelitarnych usług komunikacyjnych na tym terenie dla klientów rządowych oraz z branży lotniczej i transportu morskiego, oraz sieci VSAT.

Do końca 2017 roku SES planuje wynieść na orbitę łącznie 6 satelitów. Zapewnią zastępcze pojemności dla satelitów odchodzących z użytku, a także zwiększą całkowite pojemności dla właściwych im regionów. Oprócz wspomnianych wcześniej SES-10 i SES 15 wyniesione zostaną:

- ▶ SES-11, który obejmie swoim zasięgiem Amerykę Północną wraz z obszarem Hawaii, Meksyk i Karaiby. Jego wyniesienie planowane jest na pierwszą połowę roku
- ▶ SES-12, który będzie świadczył usługi odbiorcom z region Azji i Pacyfiku, w tym Indii oraz Indonezji. Wyniesienie satelity zaplanowano na drugą połowę roku
- ▶ SES-14, w zasięgu którego znajdują się obie Ameryki i region północnoatlantycki. Planowane wyniesienie ma odbyć się w drugiej połowie roku
- ▶ GOVSAT-1, satelita wielozadaniowy, który będzie wykorzystywał pasmo X, a także wysokiej mocy wojskowe częstotliwości pasma Ka. Jego zadaniem będzie zapewnienie usługi telekomunikacyjnych dla rządów. Wyniesienie satelity planowane jest do końca roku.

SES stale współpracuje z liderami rynku przemysłu transportowego oraz lotniczego. Jedną z takich firm jest SpaceX, która dokonała pierwszego komercyjnego wyniesienia satelity SES-10 w pierwszym w historii lotów kosmicznych powtórnym starcie pierwszego członu rakiety dwustopniowej. Z kolei we współpracy z Airbus oraz Boeing SES zamawia satelity, w których stosuje się najbardziej zaawansowane technologie. Dominującym obszarem działalności SES pozostaje wideo, natomiast firma wspiera również inne segmenty rynku, promując szeroko pojętą komunikację mobilną czy współpracując z instytucjami rządowymi na całym świecie. (pb)

POLSCY SZPIEDZY

Opowieść o fascynującej historii polskiego szpiegostwa rozpocznie barwna opowieść o Jerzym Sosnowskim – arystokracie, człowieku uzależnionym od adrenaliny i życia w luksusie, dla którego szpiegostwo było prawdziwą pasją. Sosnowski słynął z organizowania niezwykle wystawnych przyjęć, a wykonywane przez siebie misje często finansował z własnych pieniędzy. Udało mu się wykraść jeden z najpilniej strzeżonych dokumentów armii niemieckiej – cały plan ewentualnego ataku na Polskę. Stworzył też unikatową na skalę światową siatkę wywiadowczą złożoną... ze swoich kochanek.

Życie pełne adrenaliny prowadził też kapitan Roman Czerniawski, który jako młody pilot, dla zapewnienia sobie rozrywki lub też dla zakładu, przelatывał swoim samolotem pod warszawskimi mostami, co w tamtych czasach było śmiertelnie niebezpieczne. To dzięki jego odwadze powrotem zakończyła się akcja „Fortitude” mająca na celu zmylenie Niemców co do planów aliantów dotyczących D-Day, a dzień lądowania w Normandii stał się początkiem końca III Rzeszy.

Na ekranie nie zabraknie również historii wykradającego technologiczne tajemnice USA Mariana Zacharskiego, „ulubionej agentki Churchilla” Krystyny Skarbek, czy jednego z najsłynniejszych polskich szpiegów – Ryszarda Kuklińskiego.

Każda z tych historii jest inna. Każda z tych historii pokazuje inny wymiar szpiegostwa. *Oprócz odkrycia faktów z życia poszczególnych agentów próbujemy także spojrzeć na nich jak na ludzi z krwi i kości, i odpowiedzieć na pytanie, co tkwiło w ich osobowości, że zostali szpiegami?* – mówi o serii prowadzący Marek Zając.

Premierowe odcinki serii dokumentalnej „Polscy szpiedzy” w CANAL+ DISCOVERY w każdy wtorek, od 16 maja.

SYN

1849 rok. Eli McCullough trafia do niewoli Komanczów. Kilkadziesiąt lat później dorósł już Eli jest nestorem rodziny McCulloughów – jednego z najpotężniejszych rodów w Teksasie.

EMISJA: od 11 maja, godz. 21.00

ARCYOSZUST

Kulisy wielkiego finansowego przekrętu Berniego Madoffa. Tłem historii staje się dramat żony i synów finansisty, którzy nagle stają się obiektem powszechnej krytyki.

EMISJA: 21 maja, godz. 20.00

CZTERY ŁAPY NA SŁUŻBIE

Poznamy osoby, które żyją ze zwierzętami pełniącymi funkcję ich przewodnika, współpracownika lub terapeuty. Dowiemy się, w jaki sposób zwierzęta zmieniały życie tych ludzi.

EMISJA: od 24.05, godz. 22.30

TAJEMNICE MUZEÓW

Przy okazji nocy muzeów stacja zaprasza na maraton z programem przedstawiającym najsłynniejsze muzea świata, a także zadziwiające i fascynujące historie z nimi związane.

EMISJA: 20 maja, godz. 12.00

CYWILIZACJA GREKÓW

W trzyczęściowym cyklu archeolodzy, historycy, naukowcy, sportowcy, aktorzy i artyści nie tylko odkopują przeszłość, ale też analizują jej wpływ na naszą teraźniejszość.

EMISJA: od 15 maja, godz. 21.00

JEŹDŻĄCA SZAFKA KASII

Katarzyna Grabowska położy kres utartemu sformułowaniu – „nie mam co na siebie włożyć”. Kasia udowodni, że macie! Pod jej okiem uczestniczki przejdą prawdziwą metamorfozę.

EMISJA: od 12 maja, godz. 18.00

DUBROWNIK: REPUBLIKA RAGUZY

Jeden z najciekawszych okresów w historii Chorwacji, dzieje Republiki Raguzy, miasta znanego dziś jako Dubrownik. Atrakcja turystyczna i malownicze tło produkcji filmowych.

EMISJA: od 3 maja, godz. 21.00

NOVA JA!

Widzowie poznają historię bohaterki, która zdecydowała się na radykalną zmianę w swoim życiu. Polkom, które będą odkrywały nowe oblicze, towarzyszy Katarzyna Cichopek.

EMISJA: od 6 maja, godz. 15.45

GWIAZDA ROCKA

Niepokorny chłopiec stara się poderwać najpiękniejszą dziewczynę w szkole, która wkrótce ma wyjść za mąż. Decyduje się jednak na karierę gwiazdy rocka, co rujnuje jego życie.

EMISJA: 14 maja, godz. 21.00

HOUSE OF CARDS (SEZON 5)

Na wizerunku Francis'a i Claire Underwoodów, uchodzących do tej pory za największych sojuszników, pojawiają się pierwsze rysy. W głównych rolach Kevin Spacey i Robin Wright.

EMISJA: od 30 maja, godz. 20.00

FORMUŁA 1 – GP DE ESPAÑA

Przed rokiem sensacyjnie zwyciężył tu Max Verstappen z Red Bull Racing, dla którego był to pierwszy triumf w karierze. Czy uda mu się powtórzyć ten sukces?

EMISJA: 12-14 maja, godz. 11.00

PUSTYNIA RÓŻNORODNOŚCI

Pustynia Sonora to bardzo zróżnicowane miejsce. Leży obok bogatego ekosystemu morskiego, w którym występują takie osobniki, jak lwy morskie, delfiny czy nawet płetwale błękitne.

EMISJA: 14, 21 maja godz. 18.00

SZCZENIĘCE LATA TOMA I JERRY'EGO

Tom za wszelką cenę chce złapać Jerry'ego w swoje łapy, jednak mała mysz zawsze okazuje się sprytniejsza. Ciągłe gonitwy za Jerry'ym pełne są nieprzewidywalnych zwrotów akcji.

EMISJA: od 4 maja, godz. 11.30

DZIECI ZA KRATAMI

Każdego roku w amerykańskich więzieniach rodzi się aż 10 tys. dzieci. W USA prowadzi się specjalne programy, w ramach których osadzone w ciąży mogą zatrzymać swoje dzieci.

EMISJA: od 13 maja, godz. 21.00

KOSMICZNA MAPA SKARBÓW

Amerykański astronauta, Gordon Cooper w czasie jednej ze swoich misji, której celem było szukanie miejsc próbnego wybuchu atomowych, odkrył coś zupełnie innego: wraki statków.

EMISJA: od 15 maja, godz. 22.00

JUBILEUSZ SF „TOR”

Autorski program Grażyny Torbickiej o półwieczu działalności Studia Filmowego TOR, w którym swoje dzieła realizowali m.in. Krzysztof Kieślowski i Agnieszka Holland.

EMISJA: 9 maja, godz. 20.00

MIŁOŚĆ

Arcydzieło Michaela Hanekego z zapadającymi w pamięć kreacjami duetu: Emmanuelle Riva i Jean-Louis Trintignant. Poruszające studium oddania pary kochających się starców.

EMISJA: 9 maja, godz. 20.00

TRISTANA

Film Louisa Buñuela z Catherine Deneuve w roli dziewczyny, która po śmierci matki trafia do domu swojego wuja, zubożałego arystokraty o libertyńskich poglądach.

EMISJA: 15 maja, godz. 21.00

PODZIEMNE SEKRETY

Okazuje się, że najdziwniejsze i najbardziej zaskakujące archeologiczne i architektoniczne sekrety kryją się bardzo często blisko naszych domów, a w szczególności pod ziemią.

EMISJA: od 14 maja, godz. 12.00

PRZYTUŁ MNIE

Charyzmatyczny, a przy tym nieco niezdarny Tatuś oraz czuły i energiczny Miś rozbawią i roześmieszą, ale też razem odkryją, czym jest przyjaźń, otwartość oraz odpowiedzialność.

EMISJA: od 15 kwietnia, godz. 8.30

MA BYĆ ŁADNIE I WESOŁO

Ze znanego adresu na Woronicza wiatry „dobrej zmiany” wywiały już chyba ostatnich fachowców, co niestety widać, słysząc i czuć w codziennej ramówce największego (wciąż, ale jak długo jeszcze?) nadawcy telewizyjnego nad Wisłą. Wywiało nawet tych, którzy wiedzeni nieomylnym węchem i wychowani na rocznicowym kalendarzu wiedzieli doskonale, że 1 września dać trzeba po wieczornych *Wiadomościach* dramat wojenny, 1 czerwca kino rodzinne z przewagą pierwiastka dziecięcego, a 1 listopada najlepiej relacje z narodowej nekropolii. Pamiętali też, że co 4 lata są olimpiady, w środę wieczorem mecze piłkarskie, a... A także czuli się w obowiązku dbać o interes własnej firmy, która wydawała pieniądze na rodzimą produkcję filmową, więc miała często „na składzie” kilka nowych i najnowszych filmów. Od czasu do czasu korzystano więc z tego zbioru, dzięki czemu widzowie mogli nadrobić zaległości repertuarowe,

Chce się żyć

a prezes TVP wypinać pierś jako współdobroczynca i kreator polskiej kinematografii.

Ale to już było i nie wróci więcej – jak śpiewał klasyk, bo aktualnie ramówkę układa albo komputer, albo lokator gabinetu na 9. piętrze telewizyjnego Gargamela. A może komputer zainstalowany w owym gabinecie? Mieliśmy dzięki temu w programie wieczornym Wielkiej Soboty setnyktóryś odcinek sformatowanego serialu kryminalnego, a zaraz potem zgrany do imentu francuski przebój. A powinniśmy wspólnie obejrzeć idealny na taką okazję znakomity film Macieja Pieprzycy *Chce się żyć*, współprodukowany przez TVP, nagrodzony na kilkunastu festiwalach świata i zgodnie doceniony przez publiczność i krytykę. Komputer wrzucił go jednak na popołudnie w niszowym kanale tematycznym, bo święta mają być wesołe i pogodne, co może zepsuć już na wstępie widok jakiegoś bełkocącego paralityka.

WD-40

TECHNIKA & KONTENT TV
TELEPRO
MIESIĘCZNIK BRANŻY TELEWIZYJNEJ

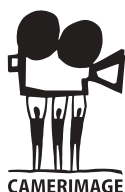
WYDAWCA:
VITULUS AUREUS s.c.

ADRES WYDAWCY I REDAKCJI:
02-972 Warszawa,
ul. ks. Prymasa A. Hłonda 10/81
tel.: 00 48 22 403 69 33
fax: 00 48 22 403 96 65
e-mail: redakcja@telepro.com.pl
www.telepro.com.pl

REDAKCJA:
Janusz Kołodziej
(red. naczelny)
i zespół
e-mail: jk@telepro.com.pl
STAŁE WSPÓŁPRACUJĄ:
Marek Hendrykowski, Wojciech Kowalczyk,
Grzegorz Morkowski, Jacek Bielski,
Andrzej Bukowiecki, Jerzy Bojanowicz,
Barbara Kaźmierczak, Jerzy Armata,
Piotr Machul, Konrad J. Zarębski

Opracowanie graficzne: Anna Stępnik

REKLAMA: reklama@telepro.com.pl
ZDJĘCIA: Samsung Polska (okładka), ZOOM/
Fundacja KINO, Newseria BIZNES, Messe
Berlin GmbH, mmc Polska, ASUS Polska,
TP- Link Corp., Porsche Design GmbH,
Manta Polska, DIRRROR, Canon Polska,
Sennheiser Polska, Reed Midem, Krzysztof
Wiktor/HBO, Febiofest Praha, Wajda Studio
oraz zespoły prasowe i PR dystrybutorów
filmowych, stacji telewizyjnych, kanałów
tematycznych i platform satelitarnych.

Festiwale, targi i nagrody, którym patronujemy

Dołącz do swojej oferty
NOWY KANAŁ

zoom tv

Soboty o 17:00

FILOZOFIA SMAKU

TEO VAFIDIS I JEGO
KULINARNA PODRÓŻ
PO GRECJI

INFORMACJE Z TWOJEGO REGIONU
INTERESUJĄCE DOKUMENTY

ZNANE TWARZE
EMOCJONUJĄCE SERIALE
ŚWIATOWE HITY FILMOWE Z DOBOROWĄ OBSADĄ

DYSTRYBUCJA:
Sławomir Nawrot
s.nawrot@zoomtv.pl | 605 821 179

www.zoomtv.pl
 facebook.com/zoomtv.polska

© Disney

JEDENASTKA

NOWY SERIAL

**PONIEDZIAŁEK-PIĄTEK
GODZ. 14:10**

OD 15 MAJA

Disney

Dystrybucja:

Konrad Samburski | Manager Channel Distribution Poland
konrad.samburski@disney.com | (+ 48) 882 181 312

www.disney.pl